ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ

Κυθήριοι,

Ἡ νῆσος σας ἐρημοῦται ἀπὸ τὴν μετανάστευσιν. Ὅσοι μένετε ἀφῆστε τὰ μεσαιωνικὰ χωρία σας, κατεβῆτε εἰς τὸ παράλιον καὶ κτίσατε ἐκεῖ μίαν νέαν καὶ σύγχρονον πόλιν. Κατεβῆτε εἰς τὸ Διακόφτι, τὸν τόπον τοῦ ἀσφαλοῦς μέλλοντος. Μὴ σᾶς παραπλανήσουν ἄλλαι σκέψεις.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ»

ΚΥΘΗΡΑΪΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣ. ΑΘΗΝΩΝ
Α. Μ. 3038

«Ἡ καλυτέρα ὁδὸς διὰ τῆς ὁποίας ἠμπορεῖ ν' ἀποκτήσῃ κανεὶς τὴν λαϊκὴν ἐμπιστοσύνην, δὲν εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς κολακείας τῶν παθῶν ἢ τῶν πλανῶν τοῦ λαοῦ, ἀλλ' ἡ ὁδὸς τῆς διηνεκοῦς αὐτοῦ διαπαιδαγωγήσεως διὰ τῆς ἀληθείας τὴν ὁποίαν πρέπει πάντοτε νὰ λέγῃ ὅσον δήποτε πικρὰ καὶ ἂν εἶναι».

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' ∴ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: ΟΔΟΣ ΜΙΑΟΥΛΗ 7 (ΣΤΟΑ) ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ∴ ΜΑΡΤΙΟΣ 1960—ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 1

ΕΞΟΧΩΤΑΤΟΝ κ. ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ἀξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Μὲ τὸ θάρρος τὸ ὁποῖον μοῦ παρέχει ἡ παλαιά μου ἰδιότης ὡς κατ' ἐπανάληψιν βουλευτοῦ Κυθήρων, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη Νομάρχου εἰς τοὺς μεγαλυτέρους Νομοὺς τῆς Χώρας, σᾶς παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ σᾶς ἀπευθύνω τὴν παροῦσαν, καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ τὴν προσέξητε.

Τὸ περιεχόμενον της εἶναι ἀληθὴς ἱστορία ἡ ὁποία μοιάζει σὰν παραμύθι πού δὲν θὰ πανουρίση, ἀλλὰ θὰ προκαλέση θλιβερὰς ἐντυπώσεις εἰς κάθε Ἕλληνα πού ἀγαπᾶ τὴν πατρίδα του, καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ τὴν βλέπῃ κυβερνωμένην ἀπὸ χρηστοὺς καὶ εὐσυνειδήτους δημοσίους ἄνδρας καὶ ὑπαλλήλους.

Ἡ νῆσος μας, κ. πρόεδρε, τῆς ὁποίας τὸν χάρτην βλέπετε παραπλεύρως τοῦ τίτλου τῆς ἀημερίδος μας, φθίνει συνεχῶς καὶ ἐρημοῦται ἀπὸ τὴν μετανάστευσιν.

Τὰ χωρία μας μετεβλήθησαν εἰς ἐρείπια. Ἡ γῆ μας ἔπαυσε ν' ἀποδίδει διότι μένει ἀκαλλιέργητος. Οἱ κάτοικοί μας ἀπὸ δεκαπέντε χιλιάδων πού ἠριθμοῦντο ἄλλοτε περιορίσθησαν εἰς ἕξ ἢ καὶ ὀλιγωτέρας χιλιάδας. Οἱ ἀγρόται μας ἐπτώχυναν καὶ ἀποζοῦν ἀπὸ τὸ ὀλίγον ἔδαφος πού παράγει ἡ νῆσος, καὶ αἱ δύο κωμοπόλεις μας, ἡ πρωτεύουσα Κύθηρα ἢ καὶ ἄλλως καλουμένη Χώρα, καὶ ἡ ἑτέρα Ποταμός, φθίνουν συνεχῶς μέχρις οὗ σβύσουν τελείως.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ ἡ ὁποία ἠρχισεν ἐμφανιζομένη ἀπὸ τεσσαρακονταετίας καὶ πλέον, ἐντεῦθεν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη. Διὰ τοῦτο, καὶ πρὸ τοῦ κινδύνου νὰ ἐρημωθῇ τελείως ἡ νῆσος μας, ὑπέδειξα εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ἐρειπουμένων χωρίων νὰ κατέλθουν εἰς τὴν παραλιακὴν θέσιν Διακόφτι ἡ ὁποία ἔχει ἄπειρα πλεονεκτήματα, καὶ νὰ δημιουργήσουν ἐκεῖ μίαν νέαν καὶ σύγχρονον πόλιν. Ἀλλὰ περὶ τούτου θὰ ὁμιλήσω κατωτέρω ἐκτενέστερον.

Διὰ τὸν ἴδιον ὅμως σκοπόν, διὰ τὴν δημιουργίαν δηλαδὴ μιᾶς νέας ἑκατονταετίας ἀσχοληθῆ καὶ οἱ παλαιότεροι Κυθήριοι κινηθέντες ἀπὸ διαφορετικώτερα τῶν σημερινῶν αἰτίας. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἱστορία τοῦ Διακοφτίου δὲν ἀρχίζει ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ ἐμέ, κ. πρόεδρε.

Ἀρχίζει ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858 ὁ τότε ὁ Γερουσιαστὴς Κυθήρων εἰς τὴν Ἰόνιον Βουλὴν Μαχαιριώτης ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὴν δι' ὑπομνήματός του ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ Διακόφτι ὡς λιμένας, καὶ νὰ παράσχῃ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς τοῦτο ἔργων.

Τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τοῦ Μαχαιριώτη ἠκολούθησαν καὶ ἄλλαι ἐνέργειαι ἀπὸ ὅλους τοὺς κατόπιν βουλευτὰς καὶ Γερουσιαστὰς τῆς νήσου τῶν ὁποίων ἡ γνώμη ἦτο ὁμόφωνος γιὰ τὸ Διακόφτι.

Ὅταν δραβούτερον ἡ νῆσος μας ἠνώθη μὲ τὴν Ἑλλάδα, ὁ βουλευτὴς Κυθήρων Γ. Παναγιωτόπουλος ἐορὸν τόλμον νὰ ἱδρυθῇ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἕνας συνοικισμὸς εἰς τὸ Διακόφτι, νὰ καταρτισθῇ σχέδιον ρυμοτομίας αὐτοῦ, καὶ νὰ κατασκευασθῇ ἐκεῖ ἕνας λιμενοβραχίων.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ

Πράγματι. Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος τῆς 4ης Ὀκτωβρίου 1871, ἰδρύθη ὁ συνοικισμὸς εἰς τὸ Διακόφτι, καὶ διετάχθη ὁ Λοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ Μεταξᾶς νὰ μεταβῇ εἰς Κύθηρα, νὰ καταρτίσῃ τὸ σχέδιον ρυμοτομίας τοῦ συνοικισμοῦ, καὶ νὰ ὑποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν του.

Συγχρόνως πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτὰς ἱδρύετο καὶ ἕνας Οἰκοδομικὸς Συνεταιρισμὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἔσπευσαν νὰ μετάσχουν πλεῖστοι κάτοικοι τῆς νήσου μας καὶ νὰ κτίσουν τὰ πρῶτα σπίτια εἰς τὸ Διακόφτι.

Ὁ Παναγιωτόπουλος μετὰ τὰς ἀπαραιτήτους ἐνεργείας του ἐφρόντισε καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Λιμενοβραχίονος. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν μετέβη εἰς Ἀθήνας, Πειραιὰ καὶ Σμύρνην ἔνθα διεβίουν πλεῖστοι Κυθήριοι, καὶ διενήργησεν ἔρανον μεταξὺ τούτων. Καὶ ὅταν συνέλεξε τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν ἐπέστρεψεν εἰς τὰ Κύθηρα καὶ ἐπεμελήθη ὁ ἴδιος τῆς κατασκευῆς τοῦ λιμενοβραχίονος εἰς τὸ Διακόφτι. Τὴν κατασκευὴν συνέτρεξαν καὶ πολλοὶ κάτοικοι τῶν χωρίων ἐθελοντικῶς καὶ προθύμως, ὁ δὲ λιμενοβραχίων ὑφίσταται μέχρι σήμερον καὶ μάλιστα ἐπεξετάθη πρὸ τριετίας δαπάναις συμπολίτου μας.

Μετὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τῶν ἀγώνων καὶ τῶν φροντίδων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς παραλίας Διακοφτίου, τί νομίζετε, κ. πρόεδρε, ὅτι ἐπηκολούθησε;

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΦΟΔΡΩΝ ΔΙΕΝΕΞΕΩΝ

Ὁ λοχαγὸς τοῦ Μηχανικοῦ Μεταξᾶς ὑποβάλλων εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἔκθεσίν του περὶ Διακοφτίου ρητῶς καθώριζεν εἰς αὐτὴν τ' ἀκόλουθα: «ΤΟ ΔΙΑΚΟΦΤΙ ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΠΟΛΛΩΝ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΕΤΑΙ ΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ».

Ἔχω εἰς χεῖρας μου κ. πρόεδρε, ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς τοῦ Μεταξᾶ διασωθὲν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ τότε βουλευτοῦ Κυθήρων Παναγιωτοπούλου ὅστις ἦτο συγγενής μου, ἐκ τῆς ἐκ πατρὸς μάτρης μου ἤτις ἦτο ἀδελφή του.

Καὶ ἡ ἔκθεσις αὐτὴ τοῦ Μεταξᾶ *μὲ τὴν προσναφερθεῖσαν περικοπήν* τῆς περὶ Διακοφτίου, ἐπέπρωτο νὰ γίνῃ ἀφορμὴ δημιουργίας σφοδροτάτων τοπικῶν ἐρίδων καὶ τοπικιστικῶν διενέξεων, συνεχιζομένων ἀτυχῶς μέχρι σήμερον.

Πρῶτοι, ὡς ἦτο φυσικὸν νὰ συμβῇ, ἐξηγέρθησαν οἱ κάτοικοι τῆς πρωτευούσης μας. Φοβηθέντες οὗτοι τὴν ἀπώλειαν τῆς πρωτευούσης των διὰ τῆς μεταθέσεώς της εἰς τὸ Διακόφτι, ἠρχισαν ἕνεκα ὑπουλον, συνεχῆ καὶ ἀδιάλλακτον ἀντιδραστικὸν ἀγῶνα, πρὸς ματαίωσιν διὰ παντὸς μέσου πάσης προσπαθείας, διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς παραλίας Διακοφτίου. Καὶ τὸν ἀγῶνα των αὐτὸν ηὐλόει ἡ κρατοῦσα τότε ἐν Ἑλλάδι πολιτικὴ κατάστασις.

Ἀφ' ἑτέρου οἱ παλαιοὶ χρηστοὶ βουλευταί, τῆς νήσου καὶ θερμοὶ ὑποστηρικταὶ τοῦ Διακοφτίου, Μαχαιριώτης, Μόρμορης, Παναγιωτόπουλος, Πανάρετος, Μπαρμπαρρήγας στρατηγὸς Πάνος Κορωναῖος καὶ Στέλιος Κασιμάτης ἀντιπρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς, εἶχον πρὸ πολλοῦ ἀποθάνει.

Τούτων διατηρῶ πληθώραν ἐπιστολῶν πρὸς τὸν Παναγιωτόπουλον γιὰ τὸ Διακόφτι, τὰς ὁποίας ἡ δημοσίευσις θ' ἀπετέλη φωτεινὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἐποχῆς των. Διότι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι δὲν ἦσαν μόνον τίμιοι, ἀλλὰ καὶ θερμοὶ καὶ εἰλικρινεῖς πατριῶται φρυττίζοντες διὰ τὴν πρόοδον τῆς πατρίδος των.

Ὁ Κορωναῖος εὑρισκόμενος ἐν Παρισίοις ὡς ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βασιλέως, ὡς ὑπέγραφεν, ἔγραψε τὸ 1857 ἕνα φυλλάδιον ὑπὸ τὸν τίτλον «Aperçu sur l'avenir de la Grèce», τὸ ὁποῖον ἀφιέρωνεν εἰς τὸν ἐν Βιέννῃ Ἕλληνα δωρεὰν Σίνωα Σίνα, υἱὸν τοῦ Γεωργίου Σίνα δωρητοῦ τῆς Σινείου Ἀκαδημίας μας, καὶ τὸ ὁποῖον ἀπεστέλεσε βραδύτερον τὴν βάσιν τοῦ πολιτικοῦ προγράμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Μετὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς ἀνεφάνη τὸ 1890 εἰς τὸν πολιτικὸν ὁρίζοντα τῶν Κυθήρων ὁ Σπυρίδων Στάης καθηγητὴς τῶν Μαθηματικῶν καὶ ἐκ τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου μας καταγόμενος.

Ὁ Στάης βουλευτὴς Κυθήρων ἐπὶ μίαν συνεχῆ τριακονταετίαν, φανεὶς ἐν μονομαχίᾳ τοῦ βουλευτοῦ Χατζηπέτρου, ὑπῆρξεν ἀδίστακτος ὑπηρέτης τῶν χειροτέρων μεθόδων τῆς πολιτικῆς φαυλότητος. Ὑπεστήριξε μετὰ φανατισμοῦ τοὺς πολιτικοὺς φίλους του, καὶ κατέβλαψε μετὰ πάθους τοὺς πολιτικοὺς ἀντιπάλους. Ἄνθρωπος λοιπὸν τοιούτου χαρακτῆρος ἦτο ἐπόμενον, ὑπακούων καὶ εἰς τὰς παραινέσεις τῶν Χωραϊτῶν, νὰ διαγράψῃ τὸ Διακόφτι ἀπὸ κάθε δι' αὐτὸ φροντίδα του.

Ἂς μοῦ ἐπιτραπῇ, κ. πρόεδρε νὰ παραθέσω ἐδῶ ἐν συντομίᾳ ἕνα ἐπεισόδιον χαρακτηριστικὸν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ πολιτικοῦ ἐκείνου ἀνδρὸς ὅστις, εἶχε διαφθείρει μὲ τὰς πράξεις του τὸν χρηστὸν χαρακτῆρα τῶν κατοίκων μας, καὶ ἐκράτησε τὴν νῆσον εἰς τριακονταετῆ ὀπισθοδρομικότητα.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Στάη καὶ μάλιστα τῇ συνεργασίᾳ του, ἐχειροτονήθη ὡς Ἐπίσκοπος Κυθήρων, ὁ ἐξ Ἀραχώβης Εὐθύμιος Καβαθᾶς πρὸς πλήρωσιν τῆς ἐπὶ δεκαετίαν τότε χηρευούσης ἐπισκοπικῆς ἕδρας τῆς νήσου.

Ἐλαχίστας ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς του εἰς τὴν ἕδρον του ὁ Ἐπίσκοπος ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Στάην ἕνα κατάλογον περιέχοντα τὰ ὀνόματα τεσσάρων φίλων του μὲ τὴν ἀξίωσιν νὰ χειροτονηθοῦν ἱερεῖς διὰ τὰ χωρία των.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἠρεύνησεν, ὡς εἶχε καθήκον, διὰ νὰ μάθῃ ποῖα προσόντα εἶχον οἱ φίλοι ἐκεῖνοι τοῦ Στάη διὰ νὰ γίνουν ἱερεῖς καὶ ἐμάθεν, ὅτι ὁ ἕνας εἶχε δοσοληψίες μὲ τὴν Δικαιοσύνην ὡς λαθρέμπορος, ὁ ἄλλος ἦτο ἁλιεὺς καταδιωκόμενος ὡς ἁλιεύων διὰ δυναμίτιδος, ὁ τρίτος ἦτο προαγωγὸς γυναικῶν, καὶ ὁ τέταρτος λεμβοῦχος μὲ περιβόητον ἀθλιότατον.

Καὶ τότε ὁ Ἐπίσκοπος ἀπήντησεν εἰς τὸν Στάην ὅτι ἠρνεῖτο νὰ χειροτονήσῃ ἱερεῖς τοὺς φίλους του. Ὁ Στάης ὀργισθεὶς ἐκ τῆς ἀπαντήσεως ἡ ὁποία προσέβαλε τὴν ὑπόληψιν τῶν τεσσάρων «διαπρεπῶν» συμπολιτῶν του, ὑπεκίνησε τὴν ἀποστολὴν ἀναφορῶν πρὸς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον μὲ διαφόρους ἐναντίον τοῦ Ἐπισκόπου κατηγορίας βάσις τῶν ὁποίων ἦτο ἡ κατηγορία ὅτι προεκλήθη μεγάλη ἀναταραχὴ εἰς τὴν νῆσον ἀπὸ τὸ ἄστοχον δῆθεν μέτρον τοῦ Ἐπισκόπου, νὰ περιορίσῃ τὴν πληθώραν τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὰ διάφορα χωρία αἱ ὁποῖαι εἶχον καταστῆ μέσα ἀργυρολογίας καὶ καταχρήσεων.

Ἀποτυχὼν ὅμως ὁ Στάης νὰ ἐκδιώξῃ διὰ τῶν ἀναφορῶν τὸν Ἐπίσκοπον, διενοήθη, γενόμενος Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, νὰ καταργήσῃ διὰ Νόμου τὴν Ἐπισκοπὴν Κυθήρων ὥστε νὰ ἐπετυγχάνετο καὶ ἡ ἀπομάκρυνσις ἐξ αὐτῶν τοῦ Ἐπισκόπου.

Τὴν πρόθεσιν αὐτὴν τοῦ Στάη ἐματαίωσεν ἡ ὁμόθυμος ἐξέγερσις τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων καὶ σφοδροτάτη κατ' αὐτοῦ δημοσιογραφικὴ ἐπίθεσις. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος μετέφερεν ἐκ τῆς πρωτευούσης τὴν ἐπισκοπικὴν ἕδραν του εἰς τὸν Ποταμὸν εἰς τὸν ὁποῖον, τῇ συνδρομῇ τῶν ἀπανταχοῦ Κυθηρίων, ἀνήγειρε λαμπρὸν ναὸν εἰς τὸ προαύλιον τοῦ ὁποίου, ὅταν ἀπέθανε καὶ ἐτάφη.

Τέλος ἡ φαυλοκρατικὴ ἐκείνη περίοδος τοῦ Στάη παρῆλθεν καὶ ὀλίγα ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου του, τεροστίας σημασίας πολιτικὰ γεγονότα ἐξελίχθησαν διὰ τὸ Ἔθνος μας. Εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῆς Χώρας εἶχεν ἐμφανισθῆ ἡ δυναμικὴ καὶ πατριωτικὴ μορφὴ τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ ὁποίου ἔπνευσεν ἄνεμος ἀνορθώσεως καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐδάδισεν σταθερῶς εἰς τὴν δόξαν, τὴν τάξιν, τὴν ἰσονομίαν καὶ τὴν Δικαιοσύνην. Καὶ ὅταν ἱδρύθη ὑπ' αὐτοῦ τὸ κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἐνετάχθην καὶ ἐγὼ εἰς αὐτό, ὑπακούων εἰς τὰς ἐσωτερικὰς παρορμήσεις μου καὶ τὰς ριζοσπαστικὰς παραδόσεις τῆς οἰκογενείας μας. Ἦτο ριζοσπάστης ὁ Παναγιωτόπουλος ἐπὶ ἔτη βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστὴς Κυθήρων, καὶ ὄχι καταχθόνιος, ὡς ὠνομάζοντο οἱ Ἀγγλόφιλοι τῆς νήσου, καὶ ἠγωνίσθη σθεναρῶς ὑπὲρ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μὲ τὴν μητέρα Ἑλλάδα ὁμοῦ μὲ τοὺς ἄλλους ἑπτανησίους πατριώτας.

Τότε λοιπὸν καὶ ἐγὼ ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1920 μετέβην εἰς τὰ Κύθηρα διὰ νὰ ἐπισκεφθῶ τοὺς οἰκείους μου.

Ἡ ἐπίσκεψίς μου ἐκείνη μ' ἔκαμε ν' ἀντιληφθῶ ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς νήσου μας διετέλουν εἰς ἀναστάτωσιν καὶ εἰς ἀγωνίαν προερχομένην ἀπὸ τὰς κυκλοφορούσας ποντοειδεῖς φήμας περὶ ματαιώσεως τῶν ἐκλογῶν, καὶ περὶ στρατιωτικῶν πραξικοπημάτων, φήμας τὰς ὁποίας ἐνέτεινον οἱ πύρινοι προεκλογικοὶ λόγοι τῶν ὑποψηφίων βουλευτῶν τῶν ἀντιβενιζελικῶν κομμάτων καὶ αἱ ὕβρεις των κατὰ τοῦ Βενιζέλου τὸν ὁποῖον ἀπεκάλουν προδότην!

Ἀλλ' ὁ Βενιζέλος ἦτο ἴνδαλμα διὰ τοὺς Κυθηρίους. Εἶχε δὲ ἀποθεωθῆ ἀπὸ αὐτοὺς ὅταν τὸν Ἰούνιον τοῦ 1911 κατῆλθεν εἰς τὰ Κύθηρα διὰ νὰ παραστῇ εἰς τὰ ἐν Ποταμῷ ἐγκαίνια τοῦ μνημείου τοῦ ἥρωος τῶν Κρητικῶν ἐπαναστάσεων στρατηγοῦ Πάνου Κορωναίου. Ἄλλως τε ὁ Βενιζέλος εἶχε καὶ στενοὺς οἰκογενειακοὺς δεσμοὺς μὲ τὰ Κύθηρα ἐκ τῆς πρώτης συζύγου του ἤτις ἦτο τὸ Κυθηρία.

Εἰς τὰς ἐκλογὰς ἐκείνας τοῦ 1920 μετέσχε καὶ ὁ Σπυρίδων Στάης ὡς ἀντιβενιζελικὸς ὑποψήφιος. Οἱ προεκλογικοὶ λόγοι του ἀντηχοῦν ἀκόμη πενθίμως εἰς τὰ ὦτα τῶν παρευρεθέντων κατ' αὐτοὺς καὶ ἐπιζῶν των συμπολιτῶν μου. Ἦσαν λόγοι περιφρονήσεως καὶ μίσους κατὰ τοῦ Βενιζέλου, περιεῖχον δὲ καὶ ψεύδεις καὶ παραπλανητικὰς πρὸς τὸν λαὸν ὑποσχέσεις μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὴν ὑπόσχεσιν τῆς ἀποστρατείσεως τοῦ στρατεύματος τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ὥστε νὰ ἐπέστρεψον καὶ τὰ παιδιὰ τῶν Κυθηρίων εἰς τὰς οἰκογενείας των!

Ἐπειδὴ δὲ ἡ παραπλανητικὴ αὐτὴ ὑπόσχεσις ἦτο ἐπικίνδυνος μ' ὅλον ὅτι ψευδής, ἠναγκάσθην τότε καὶ ἐγὼ πού ἤμην μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν τοῦ Στάη νὰ μετάσχω διὰ πρώτην φορὰν εἰς πολιτικὸν ἀγῶνα, καὶ ν' ἀντικρούσω αὐτὸν ἐνώπιον ἑκατοντάδων κατοίκων, οἵτινες εἶχον προσέλθει εἰς τὴν κατ' ἔτος καὶ τὴν 11ην Μαΐου τελουμένην πανήγυριν πρὸς ἑορτασμὸν τῆς μνήμης τοῦ Ἁγίου Θεοδώρου πολιούχου τῆς νήσου μας. Εἰς τὴν ἀντικρουσίν μου ἐκείνην τοῦ Στάη κατηγόρησα αὐτὸν ὡς ἀσκοῦντα ἀγυρτικὴν πολιτικὴν ἐπὶ ὀλόθη τῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους, καὶ κατέληξα μὲ τὴν σύστασιν πρὸς τοὺς συμπολίτας μου νὰ ἐπρόσεχον πολὺ ὅταν θὰ ἐψήφιζον, διότι ἡ τυχὸν ἀπώλεια τῶν ἐκλογῶν ἐκείνων θ' ἀπέβαινεν ὡς ὁ Βενιζέλος ἐφοβεῖτο καὶ προέλεγε, συμφορὰ διὰ τὸ Ἔθνος.

Καὶ αἱ ἐκλογαὶ ἔγιναν, ὁ Στάης κατεψηφίσθη διὰ πρώτην φορὰν καθ' ὅλην τὴν τριακονταετῆ βουλευτίαν του εἰς τὰ Κύθηρα, τὸ δὲ γενικὸν ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν ἀπέβη κατὰ τοῦ Βενιζέλου. Ὡς γνωστὸν ὁ Βενιζέλος ἀπῆλθεν τότε ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐπηκολούθησεν ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφὴ μὲ ὅλας τὰς καταστροφικὰς διὰ τὸ Ἔθνος μας συνεπείας.

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΜΟΥ ΕΙΣ ΚΥΘΗΡΑ

Ἡ ἀπώλεια τῶν ἐκλογῶν ἐκείνων ἠνάγκασε καὶ ἐμὲ νὰ παρατείνω τὴν διαμονήν μου εἰς Κύθηρα. Τοῦτο ἦτο καὶ ἡ ἀξίωσις τῶν φίλων μου οἵτινες εἶχον ἀποθαρρυνθεῖ ἐκ τῆς τροπῆς ποὺ ἐλάμβανεν ἡ πολιτικὴ κατάστασις εἰς τὴν χώραν, καὶ ἐσκέπτοντο ν' ἀναχωρήσουν ἐκ τῆς νήσου δι' Αὐστραλίαν παρασύροντες καὶ πολλοὺς ἄλλους κατοίκους μας.

Καὶ ὄντως! Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης δύναται νὰ λεχθῇ, ἤρχισεν αὐσιαστικῶς νὰ διαγράφεται εἰς τὸν ὁρίζοντα, δειλὰ - δειλὰ κατ' ἀρχάς, διὰ νὰ καταστῇ σὺν τῷ χρόνῳ ἐντονωτέρα, καὶ ἡ ἐρήμωσις τῆς νήσου μας.

Τὰ σπίτια τοῦ ἐγκατέλειπον οἱ μετανάσται ἤρχισαν ἐρειπούμενα, οἱ ἀγροί των, νὰ μετατρέπωνται εἰς χέρσους καὶ πετρώδεις χώρους, ἡ οἰκονομικὴ κίνησις συνεχῶς νὰ μειοῦται, τὰ τραπεζιτικὰ γραφεῖα νὰ κλείουν τὰς πύλας των, καὶ ὁ φόβος τοῦ ἀγνώστου μέλλοντος νὰ κυριαρχῇ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν κατοίκων.

Πρὸ τῆς καταστάσεως αὐτῆς εὑρεθεὶς ἐθεώρησα καθήκον μου νὰ παράσχω τὴν βοήθειάν μου εἰς τὴν νῆσον.

Ἀφοῦ λοιπὸν ἐμελέτησα ἐπισταμένως τὴν ὅλην κατάστασιν αὐτῆς καὶ ἐβεβαιώθην ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τελεσφορήσῃ οἱαδήποτε προσπάθεια πρὸς συγκράτησιν τῶν κατοίκων, κατέληξα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μοὶ ἐδίδετο μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ ὠθήσω αὐτοὺς πρὸς μίαν νέαν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωήν. Νὰ τοὺς ὁδήγω πρὸς τὸ παράλιον ὅπως ἀκριβῶς εἶχον σκεφθῆ καὶ εἶχον ἐπιδιώξει οἱ πατέρες μας ταλαιπωρημένοι καὶ ἀπελπισμένοι ἀπὸ τὴν πτωχείαν τοῦ Κυθηραϊκοῦ ἐδάφους.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσω καιρὸν ἤρχισα προπαγανδίζων τὴν σκέψιν μου αὐτὴν διὰ τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθείσης «Φωνῆς τῶν Κυθήρων» καὶ ὑποστηρίζων τὴν δημιουργίαν μιᾶς νέας παραλιακῆς πόλεως εἰς τὴν πρόσφορον πρὸς τοῦτο τοποθεσίαν Διακόφτι.

Οὕτω ἐπανῆλθον μοιραίως εἰς τοὺς ἀγῶνας τοῦ Παναγιωτοπούλου καὶ τῶν ἄλλων βουλευτῶν Κυθηρίων, ὁμοιδεατῶν καὶ συνεργατῶν του, πρὸς ἀξιοποίησιν τοῦ Διακοφτίου καὶ ἀνάδειξιν αὐτοῦ εἰς ἐπιλέξιμον κέντρον τῆς νήσου μας.

Εἰς τὸν νέον αὐτὸν ἀγῶνα τὸν ὁποῖον ἤρχισα δὲν περιορίσθην εἰς μόνην τὴν παρακίνησιν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῶν κατοίκων νὰ κατέλθουν εἰς τὸ παράλιον, ἀλλ' ἐπεδόθην καὶ εἰς ἐμπρακτον δράσιν. Ὡς πρώτην μου μέριμναν, ἔταξα τὴν κατασκευὴν μιᾶς ὁδοῦ ἐκκινούσης ἀπὸ τὸ κέντρον τῆς νήσου πρὸς τὸ Διακόφτι τὴν ὁ οἷαν ἐὰν ἐσκόφθησαν

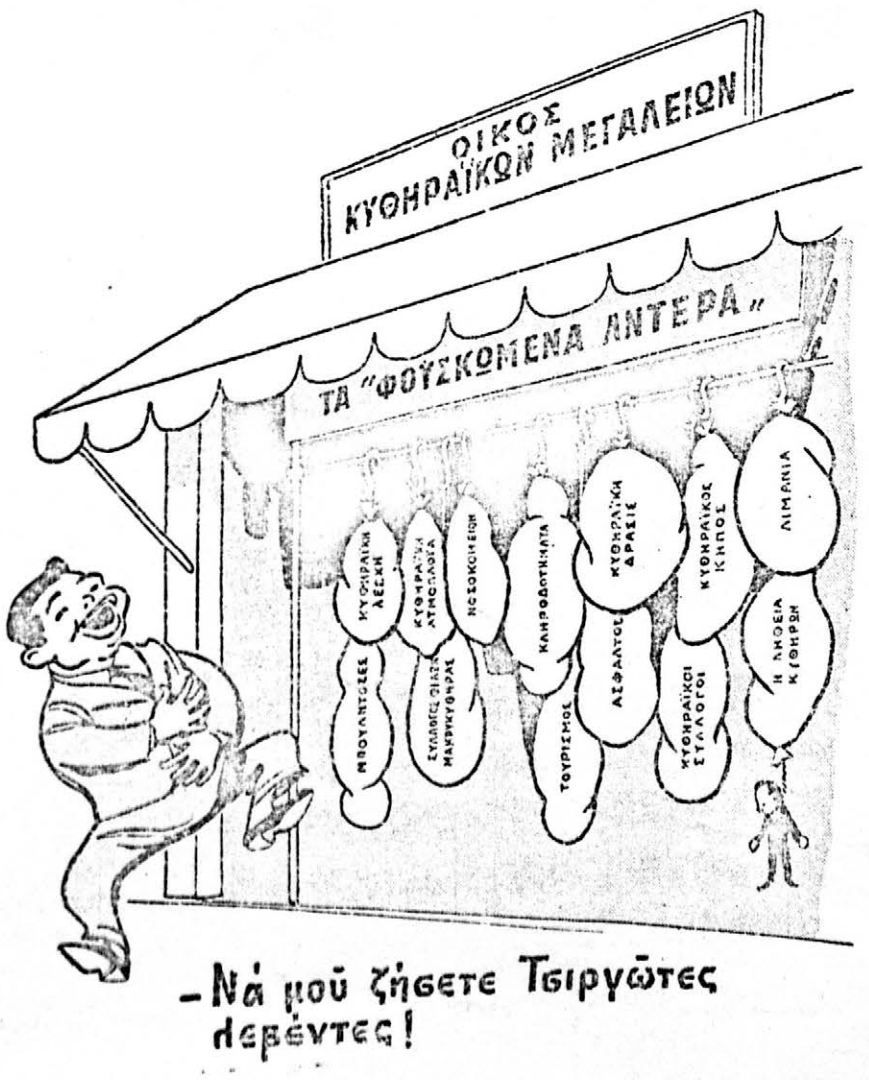

ἴσως οἱ πατέρες μας περιορισθέντες εἰς τὴν μὲ τὸ Διακόφτι ἐπικοινωνίαν διὰ μονοπατίων, ἢ καὶ ἂν τὴν ἐσκέφθησαν ἀνέμενον πρῶτον τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Ἰδρυθέντος ἐπισήμως συνοικισμοῦ των εἰς τὸ Διακόφτι, διὰ νὰ τὴν κατασκευάσουν.

Καὶ ἡ εὐκαιρία διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς παραληφθείσης ὁδοῦ μοῦ ἐδόθη εὐθὺς μετὰ τὴν κατὰ δικτατορικὸν τρόπον διάλυσιν ὑπὸ τοῦ Παγκάλου τῆς ἐκ τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1924 προελθούσης Βουλῆς εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ μετεῖχον ὡς ἀντιπρόσωπος τῶν Κυθήρων.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ χάσω χρόνον, μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς ἐκείνης ἀνεχώρησα διὰ τὸ Πόρτ - Σάϊδ τῆς Αἰγύπτου καὶ ἐκεῖθεν πρὸς Αὐστραλίαν πρὸς διενέργειαν ἐράνου μεταξὺ τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων πολυαρίθμων Κυθηρίων.

Εἰς τὸν Πειραιὰ πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἐσχημάτισα μίαν Ἐπιτροπὴν ἐκ φίλων Κυθηρίων οἵτινες θὰ ἐφρόντιζον κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου διὰ τὴν ἀποστολὴν μηχανικοῦ εἰς Κύθηρα πρὸς χάραξιν καὶ κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ πρὸς τὸ Διακόφτι.

Εἰς τὴν Αὐστραλίαν διὰ νὰ φθάσω ἔκαμα τριάκοντα ὅλας ἡμέρας. Ἡ θάλασσα ἦτο ἤρεμος. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ταξειδίου μου καὶ ὅσον ἐπλησίαζον εἰς τ' Αὐστραλινὰ παράλια ἐλάμβανον διὰ τοῦ ἀσυρμάτου τοῦ πλοίου σωρείαν τηλεγραφημάτων συμπολιτῶν ἐξ Αὐστραλίας οἵτινες ἐχαιρέτιζον τὴν μετάβασίν μου εἰς τὴν μακρυνὴν ἐκείνην ἤπειρον, μὲ θερμὰς λέξεις.

Ἡ ἐξήγησις τῶν τηλεγραφημάτων ἐκείνων ἦτο εἰνόητος διότι τὸ γόητρον τῆς Ἑλλάδος μετὰ τοὺς θριαμβευτικοὺς πολέμους της, καὶ τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν πολιτικὴν ὑπὸ τοῦ Βενιζέλου εἶχε τεραστίως ἀνυψωθῆ ἐξ ὅλας τὰς Ἠπείρους, καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τῶν διαβιούντων εἰς αὐτὰς Ἑλλήνων, ἐγὼ δὲ ἤμην φιλελεύθερος καὶ ὀπαδὸς τοῦ Βενιζέλου. Ἡ ἀποστολὴ τῶν τηλεγραφημάτων ἐκείνων προεκάλει ἀληθῆ συγκίνησιν.

Τέλος ἐκ τοῦ διενεγνηθέντος εἰς τὴν Αὐστραλίαν ἐράνου ἀπεκόμισα δύο χιλιάδας διακοσίας χρυσὰς λίρας Ἀγγλίας μέρος τῶν ὁποίων ἀπέστειλα τηλεγραφικῶς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ποὺ εἶχα εἰς τὸν Πειραιὰ καταρτίσει διὰ νὰ φροντίση ἀμέσως τὸ ἔργον της πρὸς κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Διακοφτίου.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΟΔΟΝ

Ὅταν τὸ 1927 ἐπέστρεψα ἐξ Αὐστραλίας, ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ εἶχεν ἀρκετὰ προχωρήσει, διότι συνέτρεχον οἰκισθεῖσες αὐτὴν καὶ πολλοὶ κάτοικοι τῶν πλησίον χωρίων.

Ἐπειδὴ ὅμως τὸ συλλεγὲν ἐκ τοῦ ἐράνου ποσὸν δὲν ἐπήρκει διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν πλήρους τῆς ὁδοῦ, ἀνεχώρησα ἐκ νέου εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ δὴ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς βουλευτὴς διὰ δευτέραν φορὰν ἐκ τῶν ἐκλογῶν τοῦ 1928, πρὸς διενέργειαν ἐράνου μεταξὺ καὶ τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων πολυαρίθμων Κυθηρίων. Ἐκ τοῦ ἐράνου ἐκείνου ἀπεκόμισα δέκα χιλιάδας δολλαρίων, διὰ τῶν ὁποίων ἀποπερατώθη ἡ ὁδὸς τελείως. Τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ εἶναι 16 χιλιόμετρα, ἐκκινεῖ δὲ ἀπὸ τοῦ παρὰ τὸν Ποταμὸν χωρίου Ἀρωνιάδικα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ συγκοινωνιακὸν κόμβον διότι ἐξ αὐτοῦ διέρχεται ἡ κεντρικὴ ὁδὸς της νήσου ἡ ἑνοῦσα τὸν Ποταμὸν μὲ τὴν πρωτεύουσαν.

Εἰς τὸ Διακόφτι ἐν μέσῳ συρροῆς πλήθους κατοίκων ἐξ ὅλης τῆς νήσου μας ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τὰ ἐγκαίνια τῆς ὁδοῦ μετ' Ἀγιασμὸν ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Κυθήρων καὶ εἶτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Δωροθέου καὶ πολλῶν ἱερέων.

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἁγιασμοῦ τὰ συγκεντρωθέντα εἰς τὸ Διακόφτι αὐτοκίνητα ἐκινήθησαν διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τὰ παράλια τοῦ Διακοφτίου πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς νήσου ἐν μέσῳ παραληρήματος καὶ ἐπευφημιῶν τοῦ λαοῦ τοῦ συγκεντρωθέντος ἐξ ὅλων τῶν χωρίων τῆς νήσου.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΝΕΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Εὑρισκόμεθα ἤδη εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ 1933 καθ' ἣν ἐκλεγεῖς διὰ τρίκολουθήσα τὰς ἐνεργείας μου γιὰ τὸ Διακόφτι.

Ὑπέβαλλον διαφόρους αἰτήσεις εἰς τὴν Νομαρχίαν καὶ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τὰ δυνάμενα, ὡς ἐκ τῶν ἁρμοδιοτήτων των, νὰ ἐπιληφθοῦν τῆς ὑποθέσεως Διακοφτίου, καὶ συνήντων ὄχι μόνον ἀρωγὴν, ἀλλὰ καὶ ἐχθρότητα τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Διότι, ἀπλούστατα ἡ ἀντίδρασις κατὰ τοῦ Διακοφτίου, εἶχεν ὁπλώσει τεχνηέντως παντοῦ τοὺς πλοκάμους της. Δύο μόνον χαρακτηριστικὰ ἐκ τῶν πολλῶν θὰ παραθέσω εὐθὺς κατωτέρω:

Διακόσιοι τριάκοντα κάτοικοι (ἀρ. 230) τῶν κοινοτήτων Μυτάνίκων, Ἀρωνιαδίκων καὶ Φρυλιγκιανίκων, ἀπηύθυνον ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1948 κοινὴν αἴτησιν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἀνοικοδομήσεως, Διεύθυνσιν Χωροταξίας Προγράμματος, περὶ ἱδρύσεως οἰκισμοῦ ἐν τῇ παραλιακῇ θέσει Διακόφτι. Ἡ αἴτησις αὐτὴ ἐπρωτοκολλήθη εἰς τὸ πρωτόκολλον τοῦ Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 220,077)6.7.48.

«Ἡ ἵδρυσις οἰκισμοῦ καὶ λιμένος εἰς τὸ Διακόφτι, ἀνέφερεν ἡ αἴτησις, εἶναι παλαιότατος πόθος τῶν κατοίκων τῆς νήσου μας χρονολογούμενος ἀπὸ τοῦ 1858 ἀφ' ἧς διάφοροι ἐξέχοντες Κυθήριοι ἐφρόντισαν νὰ τὸν πραγματοποιήσουν. Ἐὰν δὲ μέχρι σήμερον δὲν ἐπετεύχθη, τοῦτο προῆλθεν ἐκ λόγων ὄχι μόνον τοπικῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ γενικοτέρων τοιούτων, καὶ κυρίως ἐκ τῶν ἀπασχολήσεων τοῦ Κράτους μας μὲ πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ γεγονότα, μὲ τὴν ξενικὴν κατοχὴν κ.λ.π., κ.λ.π.».

«Σήμερον ὅμως, συνεχίζει ἡ αἴτησις τῶν κατοίκων, ὁπότε διὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἀνοικοδομήσεως, καὶ τῆς Δημιουργίας εἰδικῆς Διευθύνσεως, τὸ Κράτος ἐπιλαμβάνεται καὶ μελετᾶ τὰ χωροταξικὰ προβλήματα τῆς Χώρας μεθοδικῶς, καὶ μόνον μὲ ἐπιστημονικὰ κριτήρια, ἐπανερχόμεθα καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ζωηροῦ πόθου μας, καὶ ζητοῦμεν ὅπως βοηθηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Κράτους ὄχι μόνον εἰς τὴν συγκοινωνιακήν μας διασφάλισιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἵδρυσιν νέου οἰκισμοῦ --παραλιακοῦ-- εἰς τὴν καταλληλοτέραν ἐν τῇ νήσῳ μας τοποθεσίαν, ἐξαίρετον ἀπὸ ἀπόψεως κλίματος, καὶ μὲ πλούτον ὑδάτων. Οὕτω δὲ ἐλπίζομεν, ὅτι θ' ἀνακοπῇ καὶ τὸ τρομερὸν ρεῦμα τῆς μεταναστεύσεως τὸ ὁποῖον ἀπειλῇ νὰ ἐρημώσῃ τελείως τὴν νῆσον μας.

Διὰ πάντα τ' ἀνωτέρω παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεσθῆτε καὶ ἐγκρίνητε τὴν ἵδρυσιν οἰκισμοῦ ἐν τῇ προαναφερθείσῃ παραλιακῇ τοποθεσίᾳ Διακόφτι εἰς ἣν πάντες ἡμεῖς ἤμεθα πρόθυμοι νὰ κατοικήσωμεν».

Εὐπειθέστατοι οἱ αἰτοῦντες.

Κατόπιν τῆς αἰτήσεως αὐτῆς τῶν κατοίκων ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἀνοικοδομήσεως ἐξέδωκε τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν ἣν καὶ παραθέτωμεν ὁλόκληρον, καὶ ἀκριβῶς ὡς ἔχει:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΕΩΣ

Ἀθῆναι τῇ 17 Αὐγούστου 1948
Ἀριθμ. Πρωτ. 225.155)1968
Ἀριθμ. Μεμβρ. 344.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ὁ Ὑπουργὸς Ἀνοικοδομήσεως

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὸν Α.Ν. 873)1946 «Περὶ συστάσεως Ὑφυπουργείου ὑπὸ τὸν τίτλον Ὑφυπουργεῖον Ἀνοικοδομήσεως».

2) Τὸ Ν.Δ. 96)11.9.46 «Περὶ ἐκτελέσεως τῶν Ἔργων Ἀνοικοδομήσεως τῆς Χώρας».

3) Τὸ Ν.Δ. 424)21.10.47 «Περὶ τροποποιήσεως τοῦ Α. Ν. 873) 46 περὶ συστάσεως Ὑφυπουργείου ὑπὸ τὸν τίτλον Ὑφυπουργεῖον Ἀνοικ)εως».

Ἀποφασίζομεν

Συνιστῶμεν Ἐπιτροπὴν διὰ τὴν πλήρη χωροταξικὴν μελέτην τῆς νήσου Κυθήρων καὶ ἰδιαίτερα τὸν καθορισμὸν τῆς θέσεως ἀνοικοδομήσεως νέου οἰκισμοῦ ὡς ἐπιλιμενίου κέντρου.

Εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ταύτην θὰ μετάσχουν οἱ κάτωθι:

1ον. Ὁ Περ)κὸς Δ)ντὴς Ἰωάννης Καψαλόπουλος.

2ον. Ὁ Δ)ντὴς Γεωργίας Νομοῦ Ἀττικῆς ἢ ὁ ὑπὸ τούτου ὁριζόμενος ἀναπληρωτής του.

3ον. Ὁ παρὰ τῇ Δ)νσει Γεωργίας τῆς καθ' ἡμᾶς Ὑπηρεσίας Χρ. Σοφρᾶς.

4ον. Ὁ γεωλόγος τοῦ Ὑπουργ. Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Γεώργιος Ἀρώνης.

5ον. Ὁ παρὰ τῇ Δ)νσει Χ--Π Ἀρχιτέκτων Ι. Ἀντωνόπουλος.

Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἡμερήσιαι ἀποζημιώσεις θὰ βαρύνουν τὸ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργεῖον.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΔΗΜ ΛΟΝΤΟΣ
(Τ. Σ.)

Κοιν)σις:
1) Ὑπουργεῖον Γεωργίας Δ)νσιν ἐποικισμοῦ.
2) Δ)νσιν Γεωργίας Νομοῦ Ἀττικῆς Ἐ ν τ α ῦ θ α.
3) Δ)νσιν ΑΓ'-ΑΣ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.
4) Δ)νσιν ΙΙ--Μ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.
5) Δ)νσιν Γ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.
6) Δ)νσιν Π παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.
7) ΣΤ Ἐπιθεώρησιν Ἀν)δομήσεως παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.
8) ΙΙην Ἐπιθεώρησιν Ἀν)δομήσεως Τ ρ ί π ο λ ι ν.
9) Τομέα Ἀν)δομήσεως 113 Κ α λ ά μ α ς.
10) Ἰωάννην Καψαλόπουλον παρὰ τῇ Δ)νσει Χ--Π (2).
11) Χρήστον Σοφρᾶν παρὰ τῇ Δ)νσει Γ (4).
12) Γεώργιον Ἀρώνην παρὰ τῷ Ὑπ. Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (3).
13) Ἰωάννην Ἀντωνόπουλον παρὰ τῇ Δ)νσει Χ--Π (4).
14) Τμῆμα κινήσεως προσωπικοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω καταρτισθείσης Ἐπιτροπῆς, κλιμάκιον μόνον αὐτῆς κατήλθεν εἰς Κύθηρα πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ κατελθοῦσα εἰς Κύθηρα μετέβη καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Τί ἐκεῖ ἔκαμε, καὶ πῶς ἐνήργησε, δὲν ἐγένετο γνωστόν. Γνωστὸν μόνον εἶναι ὅτι ἀφοῦ παρέμεινεν ἐπί τινας ἡμέρας εἰς Χώραν ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν της μετέβην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἀνοικοδομήσεως διὰ νὰ πληροφορηθῶ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐν Κυθήροις ἐργασίας της, καὶ ἐκεῖ συνήντησα τὸν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Χρ. Σοφρᾶν ὅστις ἦτο ἐκ τῶν μεταβάντων εἰς Κύθηρα ὃν καὶ ἠρώτησα ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς μελέτης ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς των τῶν ζητημάτων ἅτινα καθόριζεν ἡ Ὑπουργικὴ ἀπόφασις. Καὶ ὁ ὑπάλληλος ἐκεῖνος ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου προοιμίου μοὶ ἀπήντησεν:

--Μὰ δὲν ἔχετε σεῖς ἐκεῖ κάτω ἀνάγκην λιμένος! Ἔχετε τὸ Καψάλι. Ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ τελωνεῖον μὲ μεγάλη κίνησιν, καὶ μὲ ἐπαρκεῖ ἔσοδα, καὶ ἠμπορεῖτε νὰ κάμετε πολλὰ πράγματα!

Ἔμεινα κατάπληκτος ἀπὸ τὴν ἀπάντησιν αὐτήν, καὶ ἔσπευσα νὰ τοῦ παρατηρήσω ὅτι εἶχεν ἐσφαλμένας πληροφορίας γιὰ τὸ Καψάλι. Διότι τὸ τελωνοσταθμαρχεῖον τῆς Ἀγίας Πελαγίας εἶχε τριπλάσια καὶ τετραπλάσια ἔσοδα ἀπὸ τὸ τελωνεῖον Καψαλίου τὰ ὁποῖα ἀπερρόφα ἡ Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Καψαλίου δι' ἰδίας της ἀνάγκας, καὶ ὅτι σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς των εἰς Κύθηρα δὲν ἦτο ἡ ἐξέτασις τῶν ἐσόδων τοῦ Καψαλίου, ἀλλ' ὁ καθορισμὸς νέου οἰκισμοῦ ὡς ἐπιλιμενίου κέντρου τῆς νήσου μας.

Προσέθεσα δὲ εἰς τὸν ὑπάλληλον αὐτόν, ὅτι ἤμην ὑποχρεωμένος νὰ διαμαρτυρηθῶ ἐξ ὀνόματος τῶν κατοίκων μας καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Ἀνοικοδομήσεως, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ νὰ καταγγείλω τὴν ἐκτροπὴν τῆς εἰς Κύθηρα μεταβάσης Ἐπιτροπῆς ἐκ τῆς ἐντολῆς τὴν ὁποίαν ἔλαβε, καὶ ὡς μεροληπτήσασαν ἐπὶ θέματος ἀφορῶντος ζωτικότατας ἀνάγκας τῶν Κυθήρων.

--Δὲν εἶπαι ἐγὼ ὑπεύθυνος γι' αὐτό!

Αὐτὴ ἦτο ἡ ἀπάντησις τοῦ ὑπαλλήλου ἐκείνου ὅστις προφανῶς, εἶχε φιλοξενηθῆ πλουσιοπαρόχως μετὰ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ τοὺς Χωρατᾶτες, καὶ ἐδιδάχθη ὅτι ἔξω ἀπὸ τὸ Καψάλι καὶ τὴν πρωτεύουσαν, δὲν ὑπῆρχεν ἄλλος κόσμος ἄξιος προσοχῆς καὶ ἐνδιαφέροντος εἰς τὰ πτωχὰ Κύθηρα.

Τοιουτοτρόπως ἐποδοπατήθη ἡ αἴτησις 230 κατοίκων τῆς νήσου μας Ἑλλήνων πολιτῶν, δικαιουμένων κάποιας στοργῆς καὶ ἐνδιαφέροντος ἀπὸ τὸ ἐπίσημον Κράτος μας, καὶ κατηρρακώθη μία ἀπόφασις ἑνὸς Ἕλληνος Ὑπουργοῦ ἀπὸ τὴν ἀχαρακτήριστον συμπεριφορὰν τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως.

ΑΙ ΕΣΩΘΕΝ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

Τὸ ἕτερον παράδειγμα τῶν ἀντιδράσεων κατὰ τοῦ Διακοφτίου εἶναι τὸ ἀκόλουθον, χαρακτηριστικὸν καὶ τοῦτο τῆς ἀμοιρείας τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς δισφόρας των ἀπὸ τὴν πολιτικὴν ἐμπάθειαν.

Τέσσαρες πρόεδροι κοινοτήτων τῆς νήσου, μὴ ἐκπροσωπούντες κἂν τοὺς κατοίκους ὡς μὴ ὑπ' αὐτῶν ἐκλεγέντες ἀλλὰ διορισθέντες ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κομματικοὶ δοῦλοι τῆς ἐδρευούσης εἰς τὴν πρωτεύουσάν μας πολιτικῆς φυσιοκρατίας ~~ἀπηύθυνον ἀπὸ~~ 19 Ἰουνίου 1949 διαφόρους ἀναφορὰς πρὸς τὰς κεντρικὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, πρὸς Ὑπουργοὺς, βουλευτὰς, τὸν Νομάρχην καὶ πρὸς σωματεῖα ἀκόμη ἐναντίον τοῦ Διακοφτίου.

«Τὸ Διακόφτι, ἀνέφερον εἰς αὐτάς, εἶναι τοποθεσία ὀρεινὴ κατὰ τὸ πλεῖστον, τελείως ἀκατοίκητος καὶ ἡ ὅλη περιοχὴ αὐτοῦ στερεῖται ὕδατος. Δὲν συνδέεται δι' ἐθνικῆς ὁδοῦ μὲ τὴν κεντρικὴν ἀρτηρίαν τῆς νήσου (ἐθνικὴν ὁδὸν) καὶ μὲ τοὺς ἐπαρχιακοὺς καὶ κοινοτικοὺς δρόμους, ἀλλὰ μὲ δρόμον προχείρως κατασκευασθέντα ἰδιωτικῇ πρωτοβουλίᾳ τὸ 1928 ἵνα ἐξυπηρετήσῃ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Διακοφτίου κειμένην μονὴν τῆς Ἁγίας Μόνης, καὶ ὁ ὁποῖος δρόμος εἶναι σήμερον ἀδιάβατος καὶ ἀπὸ ζῶα ἀκόμη! Καὶ διὰ νὰ ἐπισκευασθῇ ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀπαιτοῦνται ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων!»

Μὲ τοιαῦτα ἀσύστολα καὶ θρασύτατα ψεύδη ἠγωνίζοντο οἱ καθοστερημένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, νὰ ματαιώσουν τὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς σωτηρίου ἔργου τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος των.

Εἰς ἐπίμετρον τῶν ἀνωτέρω ἀντιδράσεων, καὶ ὁ Ποταμὸς ἦκεν μίαν ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἀντιδράσεν κατὰ τοῦ Διακοφτίου ἐξηγουμένην ἐκ τῶν ἀκολούθων λόγων:

Ὁ Ποταμὸς εἶχεν εἰσέλθει καὶ αὐτὸς εἰς τὸν κύκλον τῆς μαστιζούσης τὴν νῆσον οἰκονομικῆς κρίσεως. Ἡ μετανάστευσις τὸν ἐρήμωσε. Ἀπὸ τοὺς χιλίους διακοσίους κατοίκους ποὺ ἠρίθμει ἄλλοτε, δὲν ἐμείναν παρὰ τριακόσιοι. Τὰ περισσότερα σπίτια του μετεβλήθησαν εἰς ἐρείπια ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψιν.

Ὁ ἐκπεσμὸς αὐτὸς τοῦ Ποταμοῦ ὤθησε τοὺς κατοίκους του ν' ἀναζητήσουν μέσα σωτηρίας, καὶ τὰ μέσα αὐτὰ ἐνόμισαν ὅτι τὰ εὗρον εἰς τὴν δημιουργίαν ἑνὸς λιμένος εἰς τὸ ἐπίνειον τοῦ Ποταμοῦ Ἁγίαν Πελαγίαν ἀποτελοῦσαν συνοικισμόν, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἤδη κατασκευασθῆ ἕνας λιμενοβραχίων πρωτοβουλίᾳ συμπολίτου μας, ὁπότε καὶ θὰ ἐλύετο, κατ' αὐτούς, καὶ τὸ ὅλον λιμενικόν μας πρόβλημα, καὶ θ' ἀπεφεύγετο καὶ ὁ κίνδυνος διηρῆθ

ταχέως τὴν ἐξαφανισθεῖσαν αἴτησιν δι' ἄλλης ὁμοίας, ἐγὼ δὲ μετέβην τὴν ἐπομένην εἰς τὸν εἰσηγητὴν ὑπάλληλον νὰ ζητήσω πληροφορίας περισσοτέρας.

Διὰ νὰ ἀνέλθω ὅμως εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Δημοσίων Κτημάτων μετεχειρίσθην τὴν φορὰν αὐτὴν τὸν ἠλεκτρικὸν ἀναβατήρα. Ὅταν εἰσῆλθον εἰς αὐτὸν μοῦ ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν νὰ ἐρωτήσω τὸ παιδί τοῦ ἀναβατῆρος νὰ μοῦ εἰπῇ ἂν ἐγνώριζε ἀπὸ ποῖον μέρος ἦτο ὁ Διευθυντὴς τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Κτημάτων. Τὸ ἠρώτησα λοιπὸν καὶ μοῦ ἀπήντησε μοιολεκτικῶς καὶ μὲ παιδικὴν ἀφέλειαν: ΤΣΙΡΓΩΤΗΣ!

Κεραυνὸς ὑπῆρξεν δι' ἐμὲ ἡ πληροφορία τοῦ παιδιοῦ. Ἐξῆλθον τοῦ ἀναβατῆρος καὶ ἔσπευσα νὰ μάθω περισσότερα διὰ τὴν ἐξαφανισθεῖσαν αἴτησιν. Ὁ εἰσηγητὴς ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε ἀπὸ τὸν κ. Μαρκάκην ποίας ἦμην καὶ τοῦ ὀνόματός μου, δὲν ἠπορεῖτο νὰ ἐξηγήσῃ καὶ αὐτὸς πῶς ἐξηφανίσθη ἡ αἴτησις καὶ μοῦ προτείνει:

—Σᾶς συνιστῶ κ. Τσιτσίλια νὰ ἐπείνετε τὰς ἐνεργείας σας διὰ τὴν ὑπόβασιν τῆς παραχωρήσεως τῆς νησίδος εἰς τοὺς Λογοτέχνας, διότι ὡς ἀντιλαμβάνομαι, πολλοὶ ἀντίδρασες θὰ ὑπάρξουν.

Ἐζήτησα περισσοτέρας ἐξηγήσεις ἀπὸ τὸν εἰσηγητὴν διὰ τὴν σύστασιν ποὺ μοῦ ἔκαμε ἀλλ' ἀπέφυγε νὰ μοῦ τὰς δώσῃ.

Ὅταν ἀνεχώρησα ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ εἰσηγητοῦ κατηυθύνθην ταχέως πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις Κυθηραϊκοὺς κύκλους διὰ νὰ πληροφορηθῶ ἐὰν ὄντως ὁ Διευθυντὴς τῶν Δημοσίων Κτημάτων ἦτο Κυθήριος. Καὶ ἐπληροφορήθην ὅτι ὄντως ἦτο Κυθήριος καταγόμενος ἐκ τῆς πρωτευούσης τῆς νήσου μας Χώρας καὶ ὀνομαζόμενος ΕΥΘΥΜΙΟΣ Ν. ΣΤΑΘΗΣ.

Καταπληκτικὴ ὑπῆρξεν εἰς τοὺς Λογοτέχνας ἡ ἐντύπωσις ὅταν ἐπληροφορήθησαν τὸ γεγονὸς ἐκεῖνο. Αὐτὸς ἔδωκε ἀφορμὴν νὰ καλέσουν συνεδρίασιν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου των ὅπως ἐξετάσῃ τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας συνίσταν ἡ ἀναληφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν προσπάθεια βοηθείας τῆς νήσου μας.

Εἰς τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην παρευρίσκετο καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου κ. Χ. Σολωμονίδης ὁλος τῆς Κυβερνήσεως ὡς Ὑπουργὸς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας. Εἰς τὴν συνεδρίασιν παρέστην καὶ ἐγώ. Κατ' αὐτὴν λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθεσα τοὺς λόγους τῆς ὅλης περιπλοκῆς τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἡ αἴτησις τοῦ Διακοφτίου εἰς τοὺς Λογοτέχνας, ἀφ' ἑτέρου δρίμυτατα τὴν διαφθορὰν τῶν πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἡ ὁποία πορεύει τὰς ἠθικὰς δυνάμεις τῆς Χώρας καὶ παρεκώλυε τὴν ἀνωφελῆ ἐξέλιξιν.

Ὀλίγας ἡμέρας κατόπιν, ὁ καλὸς εἰκοσιν ὑπάλληλος ὁ ὁποῖος ἐκ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τῶν σημαντικοτέρων ὑπηρεσιῶν τοῦ Κράτους, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ διοφθαρμένη περὶ ὑπαλληλικοῦ καθήκοντος ἀντίληψις τὸν εἶχε παρασύρει εἰς μίαν κακὴν πρᾶξιν, ἐπιστρέφετο ἐκ τῆς θέσεώς του καὶ ἀντικαθίστατο δι' ἄλλου.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΤΕΡΜΑ

Ἡ ἱστορία μου, κ. πρόεδρε, ποὺ μοιάζει σὰν παραμύθι, ὡς ἐν ἀρχῇ ἤρχετο, πλησιάζει εἰς τὸ τέρμα της. Τὰ ὅσα δὲ ἀκόμη ἔχω νὰ προσθέσω δὲν ἀποτελοῦν παρὰ ἀναγκαιοκρατίαν προσθήκην διὰ τὴν πλήρη σας, κ. πρόεδρε, ἐνημέρωσιν ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως Διακοφτίου ἡ ὁποία ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν ἀπασχολεῖ τὴν νῆσον μας. Καὶ συνεχίζω:

Μετὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἀντιγράφων τῆς αἰτήσεως εἰς τὰ ἐπιτόλεια, Ναυτικοῦ καὶ Ξηρᾶς διὰ τὴν χορήσεως τῆς νησίδος εἰς τοὺς Λογοτέχνας, ἤρχισα μετοβαίνων εἰς τὰ ἐπιτελεῖα ὅπως φροντίσω διὰ τὴν ταχεῖαν των πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Δημοσίων Κτημάτων ἀπάντησιν καὶ προλάβω πᾶσαν καθυστέρησίν της.

Καὶ ποῦτον μετέβην εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Ναυτικοῦ. Ἐκεῖ εὗρον τὴν αἴτησιν τῶν Λογοτεχνῶν διὰ τὴν ὁποίαν καὶ παρεκάλεσα τὸν ὑπάλληλον τοῦ Ἐπιτελάρχου νὰ ἐνδιαφερθῇ διὰ τὴν ταχυτέραν της ἐνάρξιν. Ὁ ὑπάλληλος ὁστις εἶχε λάβει τὴν αἴτησιν τοῦ περιεχομένου τῆς αἰτήσεως ἀπὸ σχόλια ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀναφορὰν ἐπὶ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐπιτελείου, ἔσπευσε νὰ μὲ πληροφορήσῃ ὅτι ἡ αἴτησις εἶχεν ἤδη ἀναφερθεῖ ἀπὸ τὸ ἐπιτελεῖον, καὶ ὅτι ἐπεστράφη εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Δημοσίων Κτημάτων. Καὶ μοῦ προσέθεσε χαρακτηριστικὰ:

—Ὑποθέσεις τοιούτης φύσεως δὲν πρέπει ν' ἀποτελματοῦνται εἰς τὰ ἐπιτελεῖα γραφεῖα. Εἶναι ἄξιοι θρήνου συγχωρητέοι οἱ Λογοτέχναι μας διὰ τὴν ὡραίαν των ἐπιμονήν.

Ἐχρειάζετο ὅμως καὶ εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς νὰ ἴδῃ ἐὰν εἶχε φθάσει ἡ αἴτησις τῶν Λογοτεχνῶν μὲ τὸ συνοδεύον αὐτὴν ἔγγραφον τῆς Δ. Δημοσίων Κτημ. νὰ καταλληλοῦ ἐκέρνεια ὥστε νὰ μὴ ἐπιβραδυνθῇ ἡ ἀπάντησις τοῦ Διακοφτίου εἰς τοὺς Λογοτέχνας. Ἀλλ' ἐὰν ἡ ἐπιτελεῖον τοῦ Στρατοῦ ἦτο ἀπάντησις ἦτο πολὺ ἀσκηρὴς καὶ ἐφαίνετο εὐλόγως ὅτι ἡ Στρατὸς ἦτο ἀπασχολημένος εἰς καθήκοντα ἐθνικῆς φύσεως, καὶ δὲν παρείχετο εὐχέρεια χρόνου εἰς τὸ ἐπιτελεῖον νὰ σκεφθῇ τοὺς Λογοτέχνας. Καὶ τότε ἤρχισε πάλιν ἡ ἀγωνία τῆς βραδείας ἀπαντήσεως.

Παρὰ ταῦτα μετέβαινον καθημερινῶς σχεδὸν εἰς τὸ ἐπιτελεῖον ἐρωτῶν ἐὰν εἶχε γίνει καμμία ἐνέργεια ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀλλ' οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ μὲ πληροφορήσῃ. Ἐπὶ πλέον δὲ μοῦ ἦτο δυσχερὴς ἡ εἴσοδος εἰς τὸ ἐπιτελεῖον, τὸ ὁποῖον ἤδρευεν εἰς τὰ Π. Ἀνάκτορα, διὰ μίαν ὑπόθεσιν μὴ στρατιωτικῆς φύσεως.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τότε τῆς δυσχερείας αὐτῆς, καὶ διὰ νὰ μὴ χάσω τὴν ἐπαφήν μου μὲ τὸ ἐπιτελεῖον, προσέφυγον εἰς τὸν συμπολίτην μου καὶ ἤδη Ταξίαρχον ἐν τιμητικῇ ἀποστρατείᾳ κ. Ι. Βερνάρδον, ὅστις τότε ὑπηρέτει εἰς τὸ γραφεῖον Τύπου τοῦ ἰδίου ἐπιτελείου Ξηρᾶς τὸ ὁποῖον εὑρίσκετο ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας.

Εἰς τὸν κ. Βερνάρδον ἐξέθεσα λεπτομερῶς τὴν ὅλην ὑπόθεσιν τῆς αἰτήσεως καὶ τὸν παρεκάλεσα νὰ ἐνδιαφερθῇ δι' αὐτήν, καὶ ἐκείνος.

Ὁ κ. Βερνάρδος χωρὶς νὰ χάσῃ οὐδὲ στιγμὴς χρόνον ἐκολάσεν παρουσία μου εἰς τὸ τηλέφωνον φίλον του ἀξιωματικὸν ὅστις κατ' ἀγαθὴν τύχην εἰργάζετο εἰς τὸ γραφεῖον πρωτοκόλλου καὶ διεκπεραιώσεως τοῦ ἐπιτελείου, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐρευνήσῃ ἐὰν εἶχεν εἰσαχθῇ εἰς τὸ ἐπιτελεῖον μία αἴτησις τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν περὶ παραχωρήσεως εἰς αὐτοὺς μιᾶς νησίδος εἰς τὰ Κύθηρα, καὶ νὰ τὸν ἐπληροφόρει.

Πράκματι μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ κ. Βερνάρδος ἔλαβε τὴν πληροφορίαν ποὺ εἶχε ζητήσει ἀπὸ τὸν φίλον του, ὅτι ἀνεῦρε μὲν πρωτοκολλημένον ἔγγραφον τὸ ὁποῖον ὁμίλει περὶ ἀποστολῆς συνημμένως μιᾶς αἰτήσεως τῶν Λογοτεχνῶν, ἀλλ' ἄχι ὅμως καὶ ἔγγραφον αἰτήσεώς των.

Τὸ γεγονὸς αὐτὸ μᾶς κατέπληξε καὶ δεν ἠδύνατο νὰ ἐξηγηθῇ ἄλλως παρὰ ἢ ὅτι δὲν εἶχεν ἀποσταλῇ ἡ αἴτησις ὁμοῦ μὲ τὸ διαβιβαστικὸν ἔγγραφον τῆς Δ. Δημοσίων Κτημάτων, ἢ ὅτι ἡ αἴτησις ἐκλάπη ἐντὸς τοῦ ἐπιτελείου καὶ ἐξηφανίσθη.

Κατόπιν τούτου εἰδοποίησα πάλιν τὸν κ. Μαρκάκην νὰ κάμῃ ἀντίγραφον τῆς αἰτήσεως τὸ ὁποῖον καὶ ἀπεστάλη δι' ἐμπίστου προσώπου εἰς τὸ ἐπιτελεῖον καὶ προσηρτήθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐξαφανισθέντος.

Κατόπιν τούτου εἰσήλθομεν εἰς μίαν περίοδον μακρᾶς ἀναμονῆς διὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ ὑπὸ τοῦ Στρατιωτικοῦ ἐπιτελείου τῆς Ξηρᾶς τῆς παραχωρήσεως τῆς νησίδος εἰς τοὺς Λογοτέχνας.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀνεμένετο καὶ ἡ ἀπάντησις τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κυθήρων πρὸς τὸν ὁποῖον εἶχεν ἤδη ἀποσταλεῖ ἡ Διεύθυνσις τῶν Δημοσίων Κτημάτων τὴν αἴτησιν τῶν Λογοτεχνῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἀπριλίου 1952 καὶ ὑπ' ἀριθμ. πρωτοκόλλου Α 4185 ἐγγράφου της: «μὲ τὴν παραγγελίαν ὅπως σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς αἰτήσεως ἀνέφερον, ἐὰν τὸ αἰτούμενον ἦτο κτῆμα τοῦ Δημοσίου ἐὰν διεχειρίζετο ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐὰν ἦτο καταχωρημένον εἰς τὰ βιβλία Κτημάτων καὶ ὑπὸ ποῖον αὐξοντα ἀριθμόν, καὶ γενικῶς νὰ παρειχε κάθε πληροφορίαν σχετικὴν μὲ τὴν αἰτηθεῖσαν παραχώρησιν».

Ἡ ποὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον Κυθήρων παραγγελία αὐτὴ τῆς Διευθύνσεως τῶν Δημοσίων Κτημάτων, ἐκοινοποιήθη ὑπ' αὐτῆς καὶ πρὸς τὸν Σύνδεσμον τῶν Λογοτεχνῶν πρὸς γνῶσιν του.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΤΟΥ ΕΦΟΡΟΥ

Τὸν Μαΐον τοῦ 1952 ἔφθασεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ κατεχωρήθη εἰς τὸ πρωτόκολλον αὐτοῦ μὲ ἡμερομηνίαν 19 Μαΐου 1952 καὶ ἀριθμ. πρωτοκόλλου 10847 ἡ ἀκόλουθος ἀπάντησις τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κυθήρων εἰς τὴν προς αὐτὸν παραγγελίαν τῆς Διευθύνσεως των Δημοσίων Κτημάτων:

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ἀριθμ. Πρωτοκ. 735
Ἐν Κυθήροις τῇ 11η - 5 - 1952
Πρὸς
Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν
Γενικὴν Διεύθυνσιν Φορολογίας
Διεύθυνσιν 13ην Τμῆμα Α'

Ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. Α. 4185 ἐ.ἐ. Διαταγῆς:

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἐν περιλήψει διαταγῆς, λαμβάνω τὴν τιμήν, σὺν τῇ ἐπιστροφῇ τῆς αἰτήσεως τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν, ν' ἀναφέρω τ' ἀκόλουθα:

Διὰ Β. Διατάγματος τῆς 4)10) 1871 δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 53 φύλλον τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως», συνεστήθη πρὸς τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν τῶν Κυθήρων ὁ παραλιακὸς συνοικισμὸς Διακοφτίου.

Ὁ συνοικισμὸς οὗτος σχηματίζων ἀσφαλέστατον λιμένα μετὰ μιᾶς ἐναντι αὐτοῦ νησίδος, κοφῶς Νησί ὑπὸ τῶν κατοίκων λεγομένη, ἔχει καλὸν λιμενοβραχίονα, ζωηρὰν κίνησιν ἁλιευτικῶν καὶ σπογγαλιευτικῶν πλοίων, τὰ δὲ κτήματα αὐτοῦ καλλιεργοῦνται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς κοινότητος Ἀρωνιαδίκων εἰς οὓς ἀνήκουσι.

Ἡ ἐναντι ἀκριβῶς τοῦ ἐν λόγῳ συνοικισμοῦ νησὶς τὴν ὁποίαν καὶ ζήτησεν ὁ Σύνδεσμος τῶν Ἑλλήνων Λογοτεχνῶν ὅπως τοῦ παραχωρηθῇ, εἶναι παράλληλος πρὸς τὴν ἀκτὴν τῶν Κυθήρων, ἀπέχει δὲ εἰς τὸ στενότερον μέρος αὐτῆς περὶ τὰ 80 - 100 μέτρα, σχηματίζουσα οὕτω ἕνα μικρὸν πορθμὸν διὰ τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι τοῦ Συνοικισμοῦ Διακοφτίου διαπεραιώνουν ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ τὰ ζῶα των πρὸς βόσκησιν εἰς τοὺς ὀλίγους ἐν αὐτῇ θάμνους.

Ἡ νησὶς ἤτις θεωρεῖται ἐξάρτυμα τοῦ συνοικισμοῦ Διακοφτίου, εἶναι πετρώδης καὶ ἄγονος. Εἶναι μήκους ἑνὸς περίπου χιλιομέτρου, στενόμακρος καὶ μόνον πρὸς τὸ Ν.Δ. μέρος αὐτῆς ἔχει μικρὰν ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν μετ' ἀμμώδους παραλίας εἰς τὴν ὁποίαν ἀναβλύζει ὕδωρ, καὶ εἶναι κατάλληλος διὰ κατοίκησιν.

Ἡ ἐν λόγῳ νησὶς δὲν φέρεται καταχωρημένη εἰς τὰ βιβλία κτημάτων ὡς κτῆμα τοῦ Δημοσίου καὶ δὲν διαχειρίζεται παρ' αὐτοῦ.

Ἡ νησὶς οὐδὲν ἔχει ἐπ' αὐτῆς κτίσμα κοινοτικὸν ἢ δημοτικὸν ἢ ἰδιωτικόν. Μόνον βραχώδεις τινὰς λακίσκους σχηματίζοντας ἀπὸ τὸ ἑξακοντιζόμενον εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῆς θαλάσσης ὕδωρ μικροαλικὰς μετρίας ἀποδόσεως.

Ἡ νησὶς αὐτὴ ὡς ἔχει σήμερον, οὐδὲν ἀπολύτως προσφέρει ὀφελος εἰς τὸ Κράτος, τοῦ λόγου δὲ τούτου ἕνεκα θὰ ἦτο εὐκταία ἡ παραχώρησίς της εἰς ἀνθρώπους ἐπιθυμοῦντας νὰ κατοικήσουν εἰς αὐτὴν καὶ νὰ τὴν ἀξιοποιήσουν.

Ἕνας νέος συνοικισμὸς ἐπ' αὐτῆς θὰ εἶχε νὰ ὠφελήσῃ τεραστίως τὰ Κύθηρα τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι μεταναστεύουν ἀθρόως, καὶ θὰ ἐδημιούργει πράγματι τουριστικὴν κίνησιν ἐπ' ὠφελείᾳ τόσον τῆς νήσου, ὅσον καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰκονομίας.

Εὐπειθέστατος
Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Κυθήρων
ΠΑΝΑΓ. ΠΟΛΙΤΗΣ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΔΙΑΤΥΠΩΣΙΣ

Εἶχον ἤδη τρεῖς μῆνες παρέλθει ὅταν ἐπὶ τέλους ἐπετεύχθη ἡ συγκέντρωσις εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Δημοσίων Κτημάτων ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγράφων καὶ στοιχείων διὰ τὴν κατὰ Νόμον παραχώρησιν τῆς νησίδος Μακρυκυθήρας εἰς τοὺς Λογοτέχνας.

Ὑπελείπετο παρὰ ταῦτα μία τελευταία διατύπωσις. Ἡ ἀποτίμησις δηλαδὴ τῆς νησίδος εἰς χρῆμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐδίδετο εἰς τὸ Κράτος ὡς ἀποζημίωσις ἀπὸ τοὺς Λογοτέχνας.

Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, καὶ πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς τυχὸν ἀξίας τῆς νησίδος, ἡ Διεύθυνσις τῶν Δημοσίων Κτημάτων συνεκρότησε μίαν τριμελῆ ἐπιτροπὴν ἀπαρτιθεῖσαν ἀπὸ τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον Κυθήρων, τὸν Ἐπαρχιακὸν Γεωπόνον καὶ τὸν Τελωνὴν Κεφαλίου, ἐπινεύσι τῆς πρωτευούσης μας, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐφόρου θὰ μετέβαινεν εἰς τὴν νησίδα Διακοφτίου, θὰ ὑπελογίζε τὴν εἰς χρῆμα ἀξίαν της, καὶ θὰ ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν ἔκθεσίν της.

Ἡ ἐπιτροπὴ τότε ἐκείνη μετέβη πράγματι εἰς τὸ Διακοφτί, διεπεύθη ἐπὶ τῆς νησίδος, ἐξήτασε τὸ ἔδαφος της καὶ τὰς ἄλλας συνθήκας τῆς, καὶ κατήρτισε τὴν ἔκθεσίν της. Ἡ ἔκθεσις ἐστηρίχθη κυρίως ἐπὶ τῆς γνώμης τοῦ Γεωπόνου ὡς ἁρμοδιοτέρου. Ὁ Κυθήριος τοιοῦτος ὑπηρέτει εἰς ἄλλην θέσιν.

Ἡ ἔκθεσις λοιπὸν αὐτὴ μετὰ συμπληρώσίν της καὶ διά τινων παρατηρήσεων τῶν ἐύο ἄλλων μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ἀνέφερε τ' ἀκόλουθα.

«Ἡ νησὶς Μακρυκυθήρα δὲν φαίνεται παρουσιάζουσα ἐξαιρετικὴν τινα σημασίαν οἰκονομικὴς φύσεως διὰ τὸ Κράτος. Τὸ ἔδαφός της εἶναι πτωχὸν καὶ τὸ πλεῖστον πετρῶδες. Καλύπτεται ὁλόκληρον σχεδὸν ὑπὸ θάμνων τοὺς ὁποίους νέμονται τὰ ζῶα τῶν κατοίκων Διακοφτίου, διαπεραιούμενα εἰς αὐτὴν διὰ λέμβων, καὶ εἶναι γυμνὴ παντὸς δένδρου καλλωπιστικοῦ ἢ ὀπωροφόρου. Τὸ χαρακτηριστικόν της εἶναι ἡ κατὰ διαστήματα ὕπαρξις βραχωδῶν λακίσκων ἐντὸς τῶν ὁποίων σχηματίζεται τὸ θέρος ἅλας καλῆς ποιότητος ἀπὸ τὸ ἐξακοντιζόμενον εἰς αὐτοὺς ὕδωρ ὑπὸ τῆς θαλάσσης. Ἡ ἀπόδοσις τῶν φυσικῶν αὐτῶν μικροαλυκῶν φαίνεται νὰ εἶναι ἐλαχίστη. Τοῦτο συνάγεται ἀπὸ τὴν δημοπράτησιν αὐτῶν ἡ ὁποία δὲν ἀποφέρει περισσοτέρας τῶν 150—200 δραχ. ἐτησίως. Τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν εἰσάγεται εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Κράτους ἀλλ' εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Ἐγχωρίου Περιουσίας εἰς ὃ κατὰ Νόμον ὑπάγονται αἱ ἁλυκαὶ τῆς νήσου. Ἡ νησὶς παρὰ τὴν πετνιχρότητά της παρουσιάζει ἕνα ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν προκαλοῦν ἐντύπωσιν. Τὸ χαρακτηριστικὸν ὅτι, παρὰ τὸ βραχῶδες της, ἔχει πηγὰς γλυκέων καὶ εὐγεύστων ὑδάτων. Εἰς αὐτὴν ἀνοίγονται ὑπὸ τῶν κατοίκων Διακοφτίου φρέατα μικροῦ βάθους ἀπὸ τὰ ὁποῖα οὗτοι ποτίζουν τὰ ζῶα των. Ἡ νησὶς σχηματίζει πρὸς τὰ Ν.Δ. αὐτῆς ἐπίπεδον καὶ ἀμμώδη ἐπιφάνειαν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἀνευρίσκονται διάφορα κογχύλια ὡς καὶ ξύλα ποικίλης φύσεως ἐκβραζόμενα εἰς αὐτὴν ὑπὸ τῆς θαλάσσης, καὶ προερχόμενα ἀπὸ ναυάγια πλοίων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ ἐκ μακρυνῶν ἀποστάσεων. Ἡ νησὶς εἶναι στενόμακρος. Εἶναι μήκους ἑνὸς καὶ πλέον ἴσως ναυτικοῦ ἀγγλικοῦ μιλίου, καὶ πρὸς τὸ βόρειον αὐτῆς μέρος σχηματίζει λειμὼν πυρὰ τὸν ὁποῖον οἱ παλαιότεροι Κυθήριοι ἐπεχειρήθησαν νὰ κατασκευάσουν λιμενοβραχίονα τοῦ ὁποίου τὰ ἴχνη διακρίνονται εὐκρινῶς ὑπὸ τὴν θάλασσαν, καὶ εἰς ἀπόστασιν πεντήκοντα περίπου μέτρων.

Ἡ ἔκθεσις αὐτὴ ἀπέδωκε πιστότατα καὶ μὲ πᾶσαν ἀμερόληπτον ἀντικειμενικότητα τὴν κατάστασιν τῆς νησίδος.

Ἡ ἔκθεσις οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἀπεμακρύνθη τῆς ἀληθείας, ὡς δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἀπὸ πάντα Κυθήριον εἴτε ξένον παραθερίσαντα εἰς τὸ Διακόφτι.

Τὴν ἔκθεσιν λοιπὸν αὐτὴν θὰ ὑπέβαλεν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Διεύθυνσιν Δημοσίων Κτημάτων ἀπὸ τὴν ὁποίαν καὶ εἶχε διαταχθῆ διὰ τὴν κατάρτησίν της.

ΤΙ ΣΥΝΕΒΗ ΚΑΤΟΠΙΝ

Τί συνέβη ὅμως κατόπιν, ἀξιότιμε Κύριε πρόεδρε τῆς Κυβερνήσεως; Ἀκούσατε:

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Πολίτης μετὰ μακροχρόνιον παραμονήν του εἰς Κύθηρα διεφθάρη. Ἀπώλεσε τὴν ὑπαλληλικήν του συνείδησιν καὶ ἀπέβη μάστιξ διὰ τοὺς κατοίκους. Τοὺς ἐξεβίαζε νὰ τοῦ προσκομίζουν χρηματικὰ καὶ ἄλλα δῶρα ὑποσχόμενος εἰς αὐτοὺς εὐνοϊκὴν μεταχείρισιν εἰς τὰς μὲ τὴν Ἐφορίαν συναλλαγάς των.

Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀπληστία του δὲν εἶχεν ὅρια ἐνόμισεν ὅτι διὰ νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ δὲν ἔπρεπε νὰ χάσῃ τὴν εὐκαιρίαν ποὺ τοῦ παρεῖχεν ἡ εὑρισκομένη εἰς χεῖρας του ἔκθεσις περὶ τῆς νησίδος τοῦ Διακοφτίου.

Διὰ τοῦτο λοιπὸν ὅταν ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Λογοτεχνῶν εἰς Κύθηρα μετέβη εἰς τὴν Ἐφορίαν διὰ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ἐὰν εἶχεν ἀποσταλῇ ἡ ζητηθεῖσα ἀπὸ τὴν Δ. Δημοσίων Κτημάτων ἔκθεσις, ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος ἀφῆκεν εἰς αὐτὸν νὰ ἐνιοηθῇ ὅτι δὲν θὰ κατήρτιζεν εὐνοϊκὴν διὰ τὴν νησίδα ἔκθεσιν ἐὰν δὲν ἐλάμβανεν ἕνα καλὸ χρηματικὸν δῶρον.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῶν Λογοτεχνῶν ἠπείλησε τὸν Ἔφορον ὅτι θὰ τὸν κατήγγειλε διὰ τὸν ἐκβιασμὸν ποὺ τοῦ ἔκανε καὶ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια.

Τότε ὁ Ἔφορος ἐκμανεὶς ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἐκβιασμοῦ του ἐσκέφθη νὰ ἐκδικηθῇ διὰ τοῦτο. Καὶ ἐξεδικήθη κατὰ τὸν ἑξῆς Σατανικὸν τρόπον:

Ἐκάλεσε τὰ δύο ἄλλα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς εἶπε: «Ἡ ἔκθεσις ποὺ κάμαμε πρέπει νὰ μεταβληθῇ. Τὸ Κράτος δὲν εἰμπορεῖ νὰ ζημιώνεται ἀπὸ τὸ κέφι τοῦ καθενὸς νὰ γυρεύῃ παραχωρήσεις τῶν ἐδαφῶν του. Πρέπει νὰ πληρώσῃ. Ἂς πληρώσουν λοιπὸν καὶ οἱ Λογοτέχναι. Ἐμεῖς δὲ ποὺ ἐκπροσωποῦμεν τὸ Κράτος, ἔχομεν ἱερὰν ὑποχρέωσιν νὰ τὸ προστατεύωμε. Διὰ τοῦτο καὶ σεῖς καὶ ἐγὼ διὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶμεν ἄλλως τε καὶ ἀπὸ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ θεωρηθῶμεν μερολήπτοι ὄντες πρέπει ν' ἀλλάξωμε τὸ περιεχόμενον τῆς ἐκθέσεως ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Κράτους».

Πρὸ τῆς ἐπιχειρηματολογίας αὐτῆς τοῦ Ἐφόρου πτοηθέντες οἱ δύο ἄλλοι ὑπάλληλοι ἀνέθεσαν εἰς αὐτὸν τὴν σύνταξιν νέας ἐκθέσεως συμφώνου πρὸς τὰς ἰδικάς του ἀντιλήψεις.

Καὶ τότε ὁ Ἔφορος ἀφοῦ ἀφῆκεν ὁρισμένα τινὰ σημεῖα τῆς πρώτης ἐκθέσεως, συνέκρινε κατόπιν τὴν νησίδα σύθαιρέτως πρὸς μίαν ἄλλην ἔκτασιν τῶν Κυθήρων ἴσης πρὸς τὴν νησίδα ἐκτάσεως ἤτις ἀπέδιδε κάποιον εἰσόδημα ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηριχθεὶς ὁ Ἔφορος, κατελογίσεν εἰς τοὺς Λογοτέχνας νὰ πληρώσουν τὸ ποσὸν τῶν ἑξήκοντα χιλιάδων.

Ὑπὸ τὸ νέον λοιπὸν καὶ καταχθόνιον αὐτὸ πνεῦμα συνταχθεῖσα ἡ ἔκθεσις καὶ προσυπογραφεῖσα καὶ ἀπὸ τὰ δύο ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεστάλη εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Δημοσίων Κτημάτων.

Πάντα τοῦτα ὅσα ἐδῶ ἀνέφερα δύνανται νὰ βεβαιωθοῦν ἐνόρκως καὶ σήμερον κ. πρόεδρε, ἐνώπιον οἱουδήποτε δικαστηρίου ἢ δημοσίας ἀρχῆς.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀναφοραὶ καὶ καταγγελίαι κατὰ τοῦ Ἐφόρου αἱ ὁποῖαι εἶχον γίνει ἀπὸ διαφόρους κατοίκους τῆς νήσου μας διὰ τοὺς ἐκβιασμούς του, προεκάλεσαν τὴν ἀποστολὴν εἰς Κύθηρα ἑνὸς Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν καταγγελθέντων.

Μετὰ μακρὰν καὶ ἐπισταμένην ἀνάκρισιν ὁ Ἐπιθεωρητὴς ἀπεκάλυπτε ὄχι μόνον ἐκβιαστὴν ἀλλὰ καὶ κατασχαστὴν σημαντικῶν ποσῶν τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ὅστις κατόπιν τούτου συνελήφθη, παρεπέμφθη εἰς δίκην, καὶ κατεδικάσθη εἰς πενταετῆ φυλάκισιν καὶ στέρησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων.

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΩΣ

Ἡ ἔκθεσις ὅμως τοῦ Ἐφόρου διὰ τὴν νησίδα Διακοφτίου παρέμεινε καὶ ἐκρίθη ἱκανοποιητικὴ διὰ τὸ Κράτος! Γενομένη δὲ ἀπόπειρα νὰ τροποποιηθῇ ὡς περιέχουσα ὑπερβολὰς καὶ ψεύδη, ἀπεκρούσθη.

Κατόπιν τούτου τὸ ὁρμόβιον Συμβούλιον διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς νησίδος συνελθόν, ἐνέκρινε ὁριστικῶς αὐτὴν μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῶν Λογοτεχνῶν νὰ καταβάλλουν εἰς τὸ Κράτος ὁραχμὰς ἑξήκοντα χιλιάδας πληρωτέας εἰς ἓξ ἐτησίας δόσεις.

Κατόπιν ἐξεδόθη καὶ τὸ ἐπικυροῦν τὴν παραχώρησιν. Βασ. Διάταγμα καὶ οἱ Λ

ΟΙ ΣΟΥΛΟΥΜΑΔΕΣ

Ἡ ἀσφαλτος εἰς τὰ Κύθηρα παίζει τὸν ρόλον τοῦ σουλουμᾶ. Ἐσκέπασαν τὰ τούρκικα καλντερίμια τοῦ Ποταμοῦ μὲ ἄσφαλτο γιὰ νὰ τοῦ δώσουν ὄψη πολιτισμένην. Σὰν κάτι γρηᾶς δηλαδὴ φιλάρεσκες ποὺ μπλαστρώνουν τὸ πρόσωπό τους μὲ σουλουμᾶδες καὶ ἄλλα φτιασίδια καὶ πούδρες γιὰ νὰ κρύψουν τὶς ρυτίδες των.

Ὅλα αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια. Ἀλλὰ πάρα μέσα τί γίνεται; Ἂν ζητήσῃ κανεὶς νὰ βρῇ ἀνακουφιστήριο θὰ τὸν παραπέμψουν εἰς τὰ χωράγιαι Ἕνα οὐρητήριον κάτωθεν τῆς πλατείας δὲν ἔχει πελάτας παρὰ κανέναν περαστικό, διότι βαριοῦνται οἱ ἄνθρωποι νὰ κατεβαίνουν τὶς σκάλες του καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι γέροι.

Ὁ Πρόεδρος Ποταμοῦ ἐγνωσμένης ἀναμφισβήτητως δραστηριότητος τί νὰ πρωτοκάμῃ ὁ ἄνθρωπος· Ἡ κοινότης πτωχή. Ἔσοδα ἀσήμαντα. Ἀνάγκαι μεγάλαι. Καὶ οἱ κάτοικοι δὲν συντρέχουν. Ἀπώλεσαν τὴν αἴσθησιν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος. Ἔγιναν ἀτομισταί. Πετοῦν τὰ σκουπίδια των ὅπου τύχει. Γεμίζουν τὶς γύρω βουκολιὰς μὲ σάπια φρούτα τὰ ὁποῖα βγάζουν φρικώδεις ἀπόφνοιες, καὶ ἄλλοι πάλι τὰ πετοῦν κάτω τῆς Γεφύρας καὶ εἰς τὸ λαγκαδάκι της καὶ ὅποιος ξένος περάσῃ καὶ τὰ βλέπει οἰκτείρει τὸν πολιτισμὸ τοῦ τόπου.

Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον Ποταμοῦ ἠναγκάσθη νὰ ἐπιβάλῃ ὀρθῶς μίαν δεκαπενταέτραχμον ἐτησίαν εἰσφορὰν κατὰ οἰκογένειαν διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς κοινοτικῆς ὑπηρεσίας καθαριότητος, καὶ οἱ κάτοικοι ἐδυσφόρησαν.

ΥΠΕΝΘΥΜΙΣΕΙΣ

Ἐπειδὴ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς «Φωνῆς» κατὰ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ ψεύδους ποὺ ἐξηπλώθησαν εἰς τὴν Κυθηραϊκὴν ἀτμόσφαιραν θὰ χρειασθῇ νὰ χρησιμοποιήσωμεν παλαιότερα τινὰ δημοσιεύματα, διὰ τοῦτο θὰ τὰ ὑπενθυμίζωμεν διὰ νὰ μὴ λησμονοῦνται, καὶ διότι ἀκόμη θὰ εἶναι ἀφύπνισις δι' ὅσους ἐξακολουθοῦν νὰ διατελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἀπατηλοῦ ὀνείρου των ὅτι τάχα ἐδημιουργήθη ἤδη ὁ Κυθηραϊκὸς Παράδεισος!

Ἂς ὑπενθυμίσωμεν λοιπὸν πῶς εἶχεν ἀντιληφθῆ πρὸ τινων ἐτῶν τὴν κατάστασιν τῆς νήσου μας ὁ νῦν ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ βουλευτὴς Πειραιῶς καὶ νήσων κ. Ἀλιπράντης. Οὗτος εἰς τὸ πρὸς τοὺς Κυθηρίους ἐκλογεῖς του ἀπευθυνθὲν εὐχαριστήριον ἔλεγε τ' ἀκόλουθα:

«Πρὸς ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς φίλους ἐκλογεῖς τῶν Κυθήρων, οἵτινες ἠθέλησαν καὶ μὲ ἐτίμησαν διὰ τῆς ψήφου των, αἰσθάνομαι ἰδιαίτερα τὸ χρέος νὰ ἀπευθύνω τὰς ἐγκαρδίους μου εὐχαριστίας.»

«.... Αἱ τιμητικαὶ ψῆφοι σας μὲ συνέδεσαν περισσότερον καὶ ἡ ΑΓΝΟΗΜΕΝΗ κατάστασις τοῦ γοητευτικοῦ τόπου σας μὲ ὑποχρεώνει διὰ μίαν «ξεχωριστήν» στοργὴν πρὸς αὐτόν.

«Αὐτὸ τὸ χρέος τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης μου πρὸς τὰ Κύθηρα τὸ καθιστᾶ ἐπιτακτικώτερον Ἡ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΙΣ, Ο ΜΑΡΑΣΜΟΣ ΚΑΙ Η ΣΤΕΝΟΧΩΡΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΜΕ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΣΥΝΟΔΕΥΕΤΑΙ Η ΤΟΠΙΚΗ ΣΑΣ ΖΩΗ.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 1-10 1952

Δημ. Ν. Ἀλιπράντης

Βουλευτὴς Πειραιῶς παὶ Νήσων

«Ἐγκατάλειψιν λοιπόν, μαρασμὸν καὶ στενόχωρον κατάστασιν» διεπίστωσεν ὁ κ. Ἀλιπράντης ὡς συνοδοὺς τῆς τοπικῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ τῶν Κυθήρων. Ἀληθὴς καὶ ἐπιγραμματικὴ εἰκὼν τῆς νήσου συγκινοῦσα καὶ ἐξεγείρουσα.

Η ΑΛΛΗ ΕΙΚΩΝ

Κατὰ τὸν ἴδιον χρόνον καθ' ὃν ἐδημοσιεύοντο τ' ἀνωτέρω, ἐδημοσιεύοντο καὶ εἰς τὴ φυλλάδα τοῦ κ. Ἴσκα τ' ἀκόλουθα:

«Εἰς πεῖσμα τῶν κακῶν περιστάσεων τὰς ὁποίας διέρχεται ἡ χώρα μας, τὸ Τσιρίγο ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ὕπαρξί του καὶ τὴν πρόοδόν του. Καὶ κάνει ἔργα τὰ ὁποῖα κινοῦν τὸν θαυμασμόν. Δρόμοι, σχολεῖα, νοσοκομεῖα ἀσφαλτοι, ναοί, ἀντλητικὰ μηχανήματα, λιμάνια, μάλιστ ὅλα τελειοποιοῦνται καὶ διαρρυθμίζονται.

Ἂν ρωτᾶτε καὶ γιὰ τὸν Ποταμὸ πρέπει νὰ χαίρεται κανείς! Τὴν δραστηριότητα τῆς Κοινότητος αὐτῆς συμπληρώνει, καὶ ἐν πολλοῖς ὑποκαθιστᾶ, ἕνας ἀκούραστος παράγων! Εἰς ὅλας τὰς κοινότητας παρατηρεῖται ἕνας ὀργασμὸς ὁράσεως ποὺ θὰ κάμῃ σὲ λίγο τὸ Τσιρίγο νὰ εἶναι Παράδεισος! Γι αὐτὸ καὶ ὁ Νομάρχης μας ἀγάπησε τὸ νησί μας καὶ συχνὰ πυκνὰ τὸ ἐπισκέπτεται.

«Μὲ ὅλα αὐτὰ—συνεχίζει ὁ κ. Ἴσκας—τὰ περιωρισμένης ἀλλὰ πολλῆς σκοπιμότητος ἔργα, ὁ Κυθηραϊκὸς λαὸς ἀντιδρᾶ εἰς τὰς κακὰς περιστάσεις, καὶ εἰς πεῖσμα αὐτῶν διανοίγει ἐπείραν τὴν λεωφόρον πρὸς τὸ ἀσφαλὲς μέλλον του, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην ἀπὸ ἀνεδαφικοὺς καὶ αὐτοκλήτους Μεσσίας».

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

Ἀφ' ἧς λοιπὸν ἐποχῆς ἔπαυσεν ἡ «Φωνὴ» νὰ ἐκδίδεται: «Ἡ ἐγκατάλειψις, ὁ μαρασμὸς καὶ ἡ ἀγνοημένη κατάστασις τὴν ὁποίαν εἶχε διαπιστώσει ὁ κ. Ἀλιπράντης καὶ μὲ τὴν ὁποίαν ἐσυνοδεύετο ἡ ζωὴ τῆς νήσου μας μετεβλήθη ὡς διὰ μαγείας μέσα σὲ λίγα χρόνια εἰς Παράδεισον ἀπὸ τὸν κ. Ἴσκα.

Ἂς ἐξετάσωμε λοιπὸν τὸ νέον αὐτὸ θαῦμα ποὺ ἔγινεν εἰς τὰ Κύθηρα εἰς τὸν αἰῶνα ποὺ ζοῦμε τῆς Ἀτομικῆς Βόμβας, καὶ ἂς δοῦμε πῶς δημιουργεῖται ἕνας Παράδεισος, καὶ ποῦ στηρίζει τὰ δυό του πόδια.

Ἕνας Παράδεισος γιὰ νὰ δημιουργηθῇ χρειάζεται ἀνθρώπους. Πολλοὺς ἀνθρώπους. Ἑκατομμύρια ἀνθρώπους. Διότι ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ δύο χέρια του εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ Παραδείσου.

Ἡ Ἀμερικὴ ἐὰν ἔγινε οἰκονομικὸ μεγαθήριο καὶ σώζει πολὺ κόσμο, τὸ ὀφείλει εἰς τοὺς ἀνθρώπους της· τοὺς πολλοὺς ἀνθρώπους της. Τὰ ἑκατομμύρια τῶν ἀνθρώπων της ποὺ ἀγκάλιασαν μὲ στοργὴ την πλουσίαν γῆν της, τὴν ἐφίλησαν καὶ τὴν ἐκαλλιέργησαν μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς των.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει καὶ τώρα μὲ τὸν Καναδᾶν, τὴν Αὐστραλίαν ὁπως συμβαίνει καὶ εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας τοῦ πλανήτου μας.

Κατὰ συνέπειαν ὁ Πλοῦτος τὸν ὁποῖον εἶχον θεοποιήσει οἱ ἀρχαῖοι ἕλληνες, εἶναι ὁ Παράδεισος. Ἡ πορτοφόλα τὰ λέει ὅλα, ὅπως εὐφυέστατα ἔλεγεν ἕνας ἀγγράμματος ἀλλὰ πλουτίσας εἰς τὴν Ἀμερικὴν Κεφαλλωνίτης σὲ μιὰ του γειτόνισσα ποὺ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ δώσῃ εἰς γάμον τὴ κόρη της.

Ὁ Πλοῦτος λοιπόν, αὐτὸς εἶναι ὁ Παράδεισος. Πῶς ὅμως νὰ γίνῃ καὶ τὸ κακόμοιρο τὸ Τσιρίγο παράδεισος ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποί του, οἱ πολλοὶ σχετικῶς ἄνθρωποι ποὺ εἶχεν ἄλλοτε τὸ ἐγκατέλειψαν, καὶ ἔτρεπησαν πρὸς τὴν Αὐστραλίαν, ποὺ εἶναι σωστὸς πράγματι Παράδεισος, ἔχει πλουσιωτάτην γῆν καὶ καλεῖ χιλιάδας ἀκόμη ἀνθρώπους νὰ τὴν καλλιεργήσουν;

Ἕνας δάσκαλος ποὺ διωρίσθη εἰς τὰ Κύθηρα, ἢ ἕνα Νοσοκομεῖον ἐκτίσθη, ἢ ἕνα ἀγροτικὸν Ἰατρεῖον, ἢ μία μπουλτόζα, δὲν ἀποτελοῦν τὸν Παράδεισον. Εἶναι ἁπλοῦστατα διευκολύνσεις εἰς τοὺς καθυστερημένους καὶ ὑπαναπτίκτους ἀνθρώπους ποὺ παρέχονται ἀπὸ κάθε Κράτος ποὺ σέβεται τὸν πολιτισμόν του εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ἢ δωρίζονται ἀπὸ κανέναν Φιλάνθρωπον Ροκφέλερ.

Ἂς ἀφίσῃ λοιπὸν ὁ κ. Ἴσκας τὰ ψεύδη του περὶ «Κυθηραϊκῶν Παραδείσων» καὶ τὰς «ἀναδημιουργίας» των, καὶ ἂς συνεχίσῃ νὰ θυμιατίζῃ μὲ τὰ λιβάνια του τοὺς «φιλτάτους» του λιποτάκτας.

ΟΙ ΚΟΛΑΦΟΙ

Ἡ «εὑρεῖα λεωφόρος τῆς ἀναδημιουργίας» τῆς ψευτοφυλλάδας ἐδέχθη ἔκτοτε σωρεῖαν κολάφων ἀπὸ τὸ Κράτος τὸ ἴδιον, ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ τὸν ὑφυπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀλιπράντην, ἀπὸ τὸν λιμενολόγον καθηγητὴν κ. Ἱππαν, καὶ τοὺς ξένους ποὺ ἐπισκέπτονται τὴν νῆσον μας.

Διότι κόλαφος ἀσφαλῶς εἶναι ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὸ Νοσοκομεῖον μας. Κόλαφος κατὰ τῶν Κυθηρίων «ἀναδημιουργῶν» οἵτινες ἠρίζον μεταξύ των, καὶ μεταξὺ τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Μητροπολίτου μας, διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ Τριφυλλίου Κληροδοτήματος, ὥστε νὰ παραμένῃ ἐπὶ τριετίαν τὸ Νοσοκομεῖον ἀνέκανον νὰ ἐκπληρώσῃ πλήρως τὸν προορισμόν του.

Διότι κόλαφος ἀσφαλῶς εἶναι ἡ κατάργησις ὑπὸ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱεραρχίας τῆς ὑφισταμένης ἀπὸ 1600 ἐτῶν Ἐπισκοπῆς τῆς νήσου μας.

Διότι κόλαφος ἀσφαλῶς εἶναι κατὰ τῶν Κυθηρίων καὶ τῶν τοπικιστικῶν ἐρίδων των ἡ ἔκθεσις τοῦ λιμενολόγου καθηγητοῦ κ. Δ. Ἱππα διότι οὗτοι δὲν ἐστάθησαν ἱκανοί, εἰς ἕνα ὁλόκληρον καὶ πλέον αἰῶνα νὰ λύσουν τὸ λιμενικόν των πρόβλημα καὶ νὰ μὴ θαλασσοπνίγονται μέσα εἰς τὶς φουρτοῦνες τοῦ Μαλέα.

Διότι κόλαφος ἀσφαλῶς κατὰ τῶν Κυθηρίων ποὺ ὀνειρεύονται Τουρισμοὺς καὶ πράσινα ἄλογα, εἶναι καὶ ἡ ἔκπληξις τοῦ Ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ βουλευτοῦ των κ. Ἀλιπράντη καὶ ἡ ἀπορία του: «Πῶς δὲν εὑρέθη κανεὶς Κυθήριος νὰ ζητήσῃ τὴν συνδρομήν του πρὸς ἵδρυσιν ἐν τῇ νήσῳ Τουριστικῶν ξενοδοχείων, ἐνῶ εἶναι γνωστὸν ὅτι, τῇ ἐνεργείᾳ του, ἐχορηγήθησαν δύκα ἑκατομμύρια δραχμῶν διὰ ξενοδοχειακὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Αἴγιναν, τὰς Σπέτσας καὶ ἀλλαχοῦ; Ὑποδείξατε εἰς τοὺς συμπολίτας σας, ἐτόνισεν ὁ κ. Ἀλιπράντης νὰ στραφοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἱδρύσεως ξενώνων εἰς τὰ κυριώτερα κέντρα τοῦ νησιοῦ, καὶ ἂς ἔλθουν νὰ ζητήσουν τὴν βοήθειάν μου».

Ποιὸς Τσιργώτης θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κ. Ἀλιπράντην βοήθειαν γιὰ τέτοια πράγματα; Οἱ κάτοικοί μας; Οἱ πλούσιοί μας; Οἱ Σύλλογοί μας;

Ἀλλ' οἱ κάτοικοι φροντίζουν πῶς νὰ ἐξοικονομήσουν τὰ μέσα νὰ τὸ στρίψουν γιὰ τὴν Αὐστραλία, καὶ οἱ ἄλλοι ποὺ μένουν δὲν εἶναι ἱκανοί, οὔτε ἔχουν τὰ μέσα, οὔτε ἀνάλογον ἐκπαίδευσιν γιὰ τέτοιες τζιριτζάντζουλες.

Οἱ πλούσιοί μας; Ἀλλ' αὐτοί, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, δὲν φροντίζουν παρὰ μόνον γιὰ τοὺς μπεζαχτάδες των. Μέσα εἰς αὐτοὺς κοιμοῦνται ὅπνον νήδυμον αἱ ἀνάγκαι τῆς νήσου.

Οἱ Σύλλογοί μας; Ἀλλ' αὐτοὶ δὲν ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴ λύσι τῶν ζωτικῶν προβλημάτων ποὺ ἀπασχολοῦν τὴν νῆσον μας. Ἐνδιαφέρονται περισσότερον γιὰ μιὰ ἐκδρομὴ ἕως τὶς Κουκουβάουνες καὶ γιὰ κανένα ἀποκριάτικο γλέντι.

ΚΟΛΑΦΩΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἰσχυροτέρους κολάφους εἶναι καὶ ἡ ἐγκατάστασις Ἀγροφυλακῆς εἰς τὰ Κύθηρα. Παλαιότερα οἱ κάτοικοι ἐστέδοντο τὰ κτήματα τῶν γειτόνων των. Ἐπειδὴ ὅμως σὺν τῷ χρόνῳ αἱ ἀροζημίαι ηὐξήσαν ἠναγκάσθησαν οἱ ζημιούμενοι κάτοικοι νὰ ζητήσουν τὴν ἐγκατάστασιν Ἀγροφυλακῆς εἰς τὴν νῆσον.

Ἡ ἱστορία τῆς Ἀγροφυλακῆς ἐκείνης εἶναι σύντομη. Δὲν εἶχε παρέλθει πολὺς χρόνος ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεώς της καὶ αἱ τιμωρίαι τῶν ἀγροζημιωτῶν ἤρχισαν ἀθρόαι νὰ ἐπιβάλλονται. Οἱ κάτοικοι τότε ἐξηγέρθησαν καὶ γιὰ νὰ διώξουν τὴν Ἀγροφυλακὴν κατηγόρησαν τοὺς Ἀγροφύλακας ὡς παρανομοῦντας. Καὶ ἡ Ἀγροφυλακὴ τῆς νήσου κατηργήθη καὶ αἱ ἀγροζημίαι ἐπανήρχισαν μὲ μεγαλυτέραν ἔντασιν.

Ἡ κατάστασις αὐτὴ διήρκεσεν ἐπὶ τριάκοντα τρία ἔτη. Ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1926 μέχρι τοῦ σωτηρίου ἔτους 1959, ὁπότε ἐνεφανίσθη ἐκ νέου ἡ Ἀγροφυλακὴ εἰς τὰ Κύθηρα.

Καὶ ὁ κ. Ἴσκας ἐνθουσιασθεὶς ἀπὸ τὸ γεγονὸς αὐτό, καὶ ἀντίθετα πρὸς τὴν ἀρχήν του νὰ βλέπῃ ρόδινα ὅλα ὅσα συμβαίνουν εἰς τὴν νῆσον μας καὶ νὰ τὰ ἐκθειάζῃ, γράφει εἰς τὴ φυλλάδα του τ' ἀκόλουθα:

«Ἡ ἀπουσία τῆς Ἀγροφυλακῆς ἐκπληρώθη μὲ βαρὺ τίμημα ἀπὸ τὸν ἀγροτικόν μας κόσμον... Παράδειγμα γνωστότατον εἰς ὅλους τὸ ὀλιβερὸν φαινόμενον τῆς κατακαύσεως ἐκτάσεων ὁλοκλήρων κάθε καλοκαῖρι, εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις τῶν ὁποίων ἐσημειώθη ἡ ἀποτέφρωσις χιλιάδων ἐλαιοδένδρων, ἀλλων καρποφόρων ὡς καὶ μελισσῶν. Καὶ μόνον αὐτὴν τὴν συμφορὰν ἐὰν κατορθώσουν ν' ἀποσοβήσουν οἱ ἀγροφύλακες θὰ γίνουν ἄξιοι τῆς εὐγνωμοσύνης τοῦ τόπου».

Ο ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΤΩΝ ΤΡΑΓΩΝ

Θαῦμα! Τριάκοντα τρία ὁλόκληρα χρόνια οἱ Τσιργώτικοι τράγοι εἶχαν καὶ αὐτοὶ Παράδεισον! Τώρα γινήκανε «συμφορὰ» γιὰ τὸν τόπο καὶ τὸν κ. Ἴσκα. Καλλὰ ξυπνητούρια!

Γιατὶ τόσα χρόνια οἱ «ἀναδημιουργοί» μας δὲν ἐφρόντισαν νὰ στείλουν τραγοδιδασκάλους εἰς τὰ Κύθηρα νὰ μάθουν γράμματα τοὺς τράγους γιὰ νὰ μὴ κάνουν ἀγροζημίες;

Καὶ γιατὶ δὲν ἔστειλαν καὶ μερικὲς ὀβραντέλλες γιὰ νὰ σβοῦνουν τὶς πυρκαϊὲς «χιλιάδων ἐλαιοδένδρων, καρποφόρων δένδρων καὶ μελισσῶν» καὶ δὲν ἐφρόντισαν νὰ πείσουν τοὺς χωρικοὺς μας νὰ μὴ πυροβολοῦν τὴ φτωχὴ χλωρίδα τῆς νήσου μας, καὶ νὰ μὴ παρουσιάζονται ὡς βάρβαροι καὶ κακοποιοὶ τοῦ τόπου;

Ἀλλὰ ξεχάσαμε: «Τὸ Τσιρίγο κάνει ἔργα ποὺ κινοῦν τὸν θαυμασμόν»! Ὅπως γράφει ὁ κ. Ἴσκας εἰς τὴν φυλλάδα του. Καὶ βέβαια κοινοῦν τὸν θαυμασμόν! Πῶς νὰ μὴ θαυμάζῃ κανεὶς καὶ τράγους καὶ ἐμπρηστὰς ποὺ βάλθηκαν ν' ἀποτελειώσουν τὴν καταστροφὴν τῆς νήσου καὶ τὴν ἐρήμωσιν;

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν οὔτε ἡ ὁπόληψις τοῦ τόπου ὑπελογίσθη. Διότι ὁ κάθε ξένος ποὺ μανθάνει καὶ ἐλέπει αὐτὰ τὰ πράγματα δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ μᾶς οἰκτίρῃ.

Καὶ τέλος εἶναι πολὺ περίεργον πῶς δὲν ἀποκαλεῖ καὶ τοὺς τράγους «φιλτάτους» του ὁ κ. Ἴσκας, ἀλλὰ ζητεῖ τώρα τὴν κεφαλήν των ἐπὶ πίνακι, καὶ τοὺς ἀπειλεῖ μὲ τοὺς ἀγροφύλακάς του;

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

ΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

Τὸ Νοσοκομεῖον ἤρχισε λειτουργοῦν κανονικῶς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τριφύλλιον Γενικὸν Νοσοκομεῖον Κυθήρων».

Ὡς Διευθυντὴς αὐτοῦ ἐτοποθετήθη ὁ κ. Νικόλ. Κάτσας Ἰατρὸς χειρουργὸς εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ μαιευτῆρος κ. Μαρέντη.

Ὁ κ. Κάτσας ὑπηρέτησεν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὡς Ἐπιμελητὴς τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου Πειραιῶς, ὡς Προϊστάμενος εἰς Ἰατρεῖον τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς Ὑγειονομικὸν ἐπίσης Κέντρον, καὶ εἰς διάφορα Ἐπαρχιακὰ Νοσοκομεῖα.

Ἡ σύζυγός του κ. Εὐανθία Κάτσα Μπουκσούρη ἤτις εἶναι Μαία προσελήφθη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ὡς προϊσταμένη ὡς καὶ ἄλλοτε ὑπηρέτησεν ὡς τοιαύτη εἰς τὸ Γενικὸν Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Πειραιῶς «Βασίλισσα Φρειδερίκη» ὡς καὶ εἰς τὸ Δημόσιον Μαιευτήριον.

Εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς Παθολογικῆς κλινικῆς ἐτοποθετήθη ὁ παθολόγος Ἰατρὸς κ. Δημ. Ὀλύμπιος.

Εἰς τὸ Μαιευτικὸν τμῆμα ἐτοποθετήθη καὶ ἡ διπλωματοῦχος Μαία Μαρία Μωραΐτου.

Τὸ ἐξωτερικὸν μαιευτικὸν Τμῆμα τοῦ Νοσοκομείου ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὸν χειρουργὸν μαιευτῆρα κ. Σακελλαρόπουλον ὅστις παραμένει εἰς τὴν θέσιν του ὡς ἰατρὸς τοῦ Ἀγροτικοῦ Ἰατρείου τῆς περιφερείας Ποταμοῦ.

Ὡς προσωρινὸς καὶ ἄμισθος Γραμματεὺς τοῦ Νοσοκομείου ἐτοποθετήθη ὁ αἰδεσιμώτατος Ἱερεὺς Οἰκονόμος Ποταμοῦ κ. Παναγιώτης Ἀνδρόνικος, ὁ τόσον ἀγαπητὸς εἰς ὅλους.

Ἀφ' ἧς ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ Νοσοκομείου ἐγένοντο ἐπιτυχῶς πέντε ἐγχειρήσεις. Δεκατέσσαρες δὲ ἀσθενεῖς κατέλαβον ἰσαρίθμους του κλίνας.

Ἡ κίνησις εἰς τὰ ἐξωτερικὰ Ἰατρεῖα τοῦ Νοσοκομείου ἤρχισεν ζωηροτάτη.

Ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς τοῦ Νοσοκομείου ἐπετεύχθη διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως εἰς αὐτὸ ἠλεκτρομηχανῆς, ἡ δὲ ἐσωτερικὴ θέρμανσις ἤρχισε καὶ αὐτὴ κανονικῶς καὶ ἐπιτυχῶς λειτουργοῦσα δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου.

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον διωρίσθη ὡς μικροβιολόγος ἡ δεσπ. Μαίρη Κωνσταντινίδου εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κ. Κων. Κριθάρη.

ΤΑ ΜΑΚΡΥΚΥΘΗΡΑ

Ἡ Νομαρχία Ἀττικῆς ἐχορήγησε δραχ. ἑξήκοντα χιλιάδας (60.000) πρὸς κατασκευὴν ὑδροδεξαμενῆς ἐπὶ τῆς νησίδος Μακρυκυθήρας πρὸς ἄρδευσιν τῶν ἐκεῖ φυτευομένων δενδρυλλίων.

ΓΙΑ Τ' ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΑ

Ὁ μηχανικὸς τῆς Νομαρχίας κ. Σίνης μετεβαίνει κατ' αὐτὰς εἰς Ἀντικύθηρα πρὸς καταρτισμὸν μελέτης διὰ τὴν ὕδρευσιν τῆς νήσου.

ΣΚΟΠΙΜΟΙ ΔΩΡΕΑΙ

Ὁ κ. Μιχαὴλ Παναγιώτου Πανάρετος ἐδέχθη τὰ συγχαρητήρια τοῦ ὑφυπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀλιπράντη διὰ τὴν δωρεὰν του τῶν ἑκατὸ χιλιάδων δραχμῶν αἵτινες ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τοῦ Νοσοκομείου.

Καλὰ θὰ κάμῃ ὁ κ. Πανάρετος ἂν δώσῃ ἄλλαις ἑκατὸ χιλιάδες εἰς τὴν κοινότητα Ποταμοῦ γιὰ νὰ κατασκευάσῃ ἀποχωρητήρια, ἀφοῦ ἄλλως τε ὑπεσχέθη ὅτι δὲν ἐξήντλησε τὸ διὰ τὴν πατρίδα ἐνδιαφέρον του.

ΤΟ "ΑΓΓΕΛΟΚΑΣΤΡΟ,,

Τί εἶναι τὸ Ἀγγελόκαστρο θὰ τὸ μάθουν οἱ συμπολῖται ἀπὸ τὸ κατωτέρω χρονογράφημα τοῦ κ. Π. Παλαιολόγου εἰς τὸ «Βῆμα» τῶν Ἀθηνῶν. Ἂς τὸ προσέξουν διότι καὶ αὐτοὺς ἀφορᾶ.

ΤΟ «ΞΥΠΝΗΤΗΡΙ»

«Ἕνα ξυπνητήρι στὴν Κόρινθο μᾶς διακόπτει τὴν ἡδύτητα τοῦ ὕπνου. Ἀδιακρισίες πού, σὲ ὧρες ἀκατάλληλες, προσγειώνουν ὅσους ἔχουν προσγειωτικὴ διάθεσι στὴν πραγματικότητα τοῦ τόπου. Γλυκὸ ποὺ ἦταν τὸ ὄνειρο...Κῦμα ὑπερπολιτισμοῦ στὸ Ἄστυ. Τὶς δεκαοχτὼ αὐλαῖες ποὺ διαθέτει ἡ πρωτεύουσα, δὲν τὶς διαθέτουν πολιτεῖες μὲ τετραπλάσιο πληθυσμὸ ἀπὸ τὸ δικό μας. Καὶ πόσες ὀθόνες, πόσα ρεσιτάλ, πόσα βερνισάζ ἐκθέσεων... Ἄνθησι τῆς κοσμικότητας· ἑλληνοαγγλικὴ ἢ μητρική μας γλῶσσα· ἠροωρημένες οἱ ἰδέες μας· τριχοτόμησι τριχῶν σὲ θέματα αἰσθητικῆς· ὑψηλὴ διανόησι, πρωτοποριακὴ ποίησι, βροχὴ οἱ ἐκδόσεις. Σὲ ἀγχώδη κατάστασι οἱ ἐστὲ μήπως μετακινηθῆ κανένα πετραδάκι τοῦ Λυκαβηττοῦ καὶ ἀλλοιωθῆ ἡ μορφὴ αὐτοῦ ποὺ ὀνομάζουν ἀθηναϊκὸ τοπίο. Φτωχὲς Μόσχες καὶ Λόντρες... Ποῦ νὰ δοῦν τὰ μάτια σας τόσες σχολὲς μπαλλέτου καὶ ρυθμικῆς... Ἡ τελευταία λέξη τῆς οἰκοδομικῆς στὶς πολυκατοικίες. Ξενοδοχεῖα ποὺ δὲν τὰ ὀνειρεύθηκαν ἡ Στοκχόλμη καὶ ἡ Κοπεγχάγη. Φυσικὰ καὶ πισίνες. Τρίτος σταθμὸς γιὰ τὴν κλασικὴ μουσική. Διαλέξεις μὲ βαρὺ περιεχόμενο. Σαλόνια λοντρέζικα. Λέσχες ὅπου γίνεται παιχνίδι μὲ διαφορὲς ἑκατομμυρίων. Μπουάτ ὅπου φρακοφόροι σερβίρουν στὲκ καὶ οὐΐσκυ.

Καὶ ξαφνικά, πάνω στὴ θαλπωρὴ τῆς χειμερίας νάρκης μας, βάναυσο, χυδαῖο, πρόστυχο, βρώμικο τὸ ξυπνητήρι. "Ἕνας κουβᾶς παγωμένο νερὸ στὴν πλάτη. «Ἀδιαφορία διὰ τὰ ἀποχωρητήρια». Τὸ τηλεφωνεῖ ὁ ἀνταποκριτὴς τῆς Κορίνθου. Δὲν βρῆκες τίποτ' ἄλλο, κύριε συνάδελφε, γιὰ νὰ καλύψῃς τὴν ὥρα τῆς τηλεφωνικῆς σου ἐπικοινωνίας; Ἀδιαφόρησαν, λέει, οἱ κοινότητες τῆς Κορινθίας, στὶς ὁποῖες ἀπευθύνθηκε ὁ νομάρχης τους. Ἡ φιλοδοξία του ἦταν ν' ἀντιληφθῆ ὁ κόσμος τὸν ὁποῖο κυβερνᾶ τὴν ἀναγκαιότητα τοῦ χώρου ποὺ ὀνομάζουν ἀναγκαῖο. Ὀνομαστικὴ ἀνάγκη. Τίποτα πιὸ περιττὸ γιὰ τὴν ὕπαιθρο. Ἀφοῦ χτίζονται καινούργια σπίτια, ἀκόμα καὶ σχολεῖα, ποὺ δὲν περιλαμβάνουν στὰ σχέδιά τους τὴ μικρὴ γωνία. Ὁ ἥλιος φωτίζει τὶς ἡμερήσιες ἀνακουφίσεις, τὸ σελὴνόφως τὶς νυχτερινές. Τὰ πουλερικά, τὰ γουρούνια καὶ τὰ κατοικίδια τρέφονται μὲ ὅσα θὰ γίνουν τροφὴ δική μας. Κάπου-κάπου ἡ βροχὴ καθαρίζει τὰ τελούμενα. Μουσειακὰ φαινόμενα εὐρωπαϊκῆς χώρας, ὅπου ἀποτελοῦν θέαμα καὶ διατηροῦνται στὴν μπεφιφάνεια ὅσα ἄλλοι λαοὶ ἐξαφανίζουν στὰ ἔγκατα τῆς γῆς καὶ στὸν πυθμένα τῆς θάλασσας. Ἡ ἀρωματικὴ γραφικότητα σὲ μᾶς, Νησιά, χωριά, περιοχὲς ὁλόκληρες ποὺ ἀγνοοῦν τὸ εἶδος.

Πέρσι τὸ Κράτος ἀποφάσισε νὰ κινηθῆ. Ἑφτακόσιες πενῆντα χιλιάδες ἀποχωρητήρια στὸ πρόγραμμα. Χαιρετίσαμε τὴν ἀπόφαση. Ἴσως ὡς ἐκτέλεση τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης νὰ ἤρθε ἡ ἐνέργεια τῆς Νομαρχίας Κορινθίας. Μιὰ Νομαρχία ποὺ προσφέρεται νὰ διαθέσῃ μακροπρόθεσμα δάνεια, γιὰ νὰ κατασκευασθοῦν οἰκιακὰ ἀνακουφιστήρια. Προηγήθηκε τὸ εἰσαγωγικὸ στάδιο. Γραπτὲς καὶ προφορικὲς ἐκκλήσεις.

Ἀνασκούμπωμα τῶν δασκάλων, κήρυγμα τῶν παπάδων: Στεγάστε τὶς φυσικὲς ἀνάγκες σας. Μόνο τὰ ζῶα ἐρωτεύονται καὶ ἀνακουφίζονται: στοὺ